PAZAR
11
Temmuz 1937
Yıl: 20 - 3
Sayı: 7003-1123

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 *(İstanbul)*

Telgraf adresi: Kurun - İstanbul
Telef. 21413 *(Yazı)*, 24370 *(İdare)*

Sayısı heryerde
100
PARA

Iran Şahinşahının Atatürk'e telgrafı

"Çözülmez bir bağla birleşmiş memleketlerimiz bu hâdise yolu ile samimî ve verimli ümit birliklerini sulhun hizmetine koyabileceklerdir,,

Dört devlet Dışbakanları bir konsey teşkil ettiler

İki büyük devlet reisine aid kıymetli bir hatıra

Saadâbâd misakı

On maddelik anlaşma metninin sureti

Tahran, 10 (A.A.) — Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imza edilen ademi tecavüz muahedesinin metni aşağıdadır:

Mukaddime

Majeste İran Şehinşahı, Majeste Afganistan Kralı, Majeste Irak Kralı ve Türkiye Cumhur Başkanı:

Ellerinde olan bütün vasıtalarla aralarındaki dostluk ve iyi anlaşma münasebetlerinin muhafazasına hadim olmak arzulariyle, Yakın Doğuda barışı ve emniyeti ve bu suretle de umumî barışı Milletler Cemiyeti paktı çerçevesi dairesinde mütemmim zımanlarla temin maksadiyle hareket ederek, 27 Ağustos 1928 tarihinde Pariste imza edilmiş olan harbten vazgeçme muahedesi mucibince ve kâffesi gerek bu paktla ve gerek Milletler Cemiyeti paktiyle hemahenk olarak kendilerinin vaziülimza bulundukları diğer muahedeler mucibince mevcud vecibelerini tamamiyle müdrik olarak, bu muahedeyi imzaya karar vermişler ve bu maksadla da:

Majeste Şehinşah: İran Hariciye Nazırı Ekselans B. Samyi, Majeste Afganistan Kralı: Afgan Hariciye Nazırı M. Faiz Mohammed Han'ı, Majeste İrak Kralı: Irak Hariciye Nazırı Ekselans Doktor Nacielasil'i ve Türkiye Cumhur Başkanı da Türkiye Hariciye Vekili Ekselans Doktor Tevfik Rüştü Aras'ı tayin etmişlerdir.

(Sonu: Sa. 4 Sü. 1)

Çekilen telgraflar

Ankara, 10 (A.A.) — Tahranda Saadabad kasrında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Şark misakının akdi münasebetile İran Şahinşahı Rıza Şah Pehlevî Reisicümhurumuz Atatürk'e bir telgraf çekerek samimî tebriklerini bildirmişlerdir. Atatürk İran Şahinşahına ayni samimiyet ve muhabbetle mukabele buyurmuşlardır.

Bu iki telgraf aşağıdadır:

EKSELANS KEMAL ATATÜRK
Türkiye Reisicümhuru
ANKARA

Şark anlaşmasını tesbit ve tebyin eden dört dost memleket arasında münakid Saadabad misakının imzası münasebetiyle, siz ekselânsa, en hararetli tebriklerimizi bildirmekle bahtiyarız. Bundan sonra, çözülmez bir bağla birleşmiş olan memleketlerimiz, bu hâdise yolu ile, samimî ve verimli iş birliklerini sulhun hizmetine koyabileceklerdir. Siz ekselânsın saadeti ve Türk milletinin refahı hakkında en samimî temennilerimizi ifade için bu fırsattan istifade ediyoruz.

İran Şahinşahı
Rıza Şah Pehlevî

İRAN ŞAHİNŞAHI ÂLA HAZRETİ HÜMAYUN AZİZ BİRADERİM
RIZA ŞAH PEHLEVİ
TAHRAN

Dört dost devletlerimizin Saadabad'da imza ettikleri saadbahş Şark misakı münasebetile göndermek lûtfunda bulunduğunuz telgrafnamei hümayunlarını memnuniyetle aldım. Memleketlerimizin, sulh dahilinde, müşterek bir eseri olan bu misakın hepimiz için ve dünya sulhü için kudsî olmasını dilerim. Bundan dolayı zatı şahinşahilerini samimi tebrik ederkçn şahsî saadetiniz temennilerimi sunar ve büyük himmet ve irşad eseriniz olarak tarihte yeri belli milletinizi yükselmekte muvaffakiyetinizi candan dilerim aziz, muhterem kardeşim Şahinşah Hazretleri.

K. ATTÜRK

Nafia Vekili Ali Çetinkaya
Dün akşamki trenle Isveçe gitti

Vekil Norveç ve Alman sefirlerile bir kısım konsoloslar tarafından uğurlandı

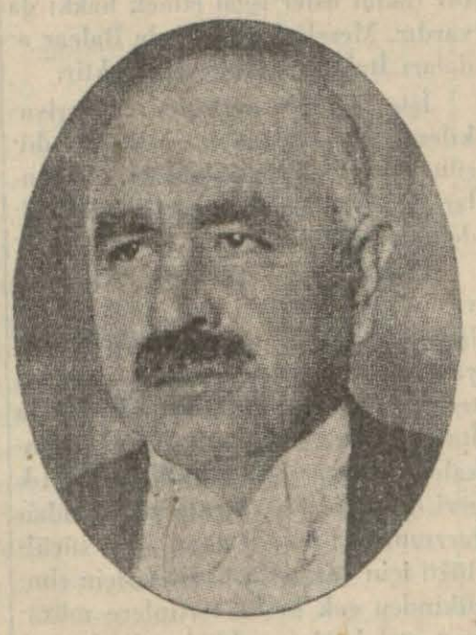

B. Ali Çetinkaya

Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya dün akşamki ekspresle İsveç seyahatine çıkmıştır.

B. Ali Çetinkayaya refikası da refakat etmektedir.

Kendisile istasyonda görüşen muharririmize sayın Vekil, "İsveç hükûmetinin daveti üzerine İsveçe gittiğini ve seyahatinin yirmi beş gün kadar süreceğini," söylemiştir.

B.. Ali Çetinkayayı ve refikasını istasyonda Riyaseti cumhur namına yaver B. Cevdet, İstanbul vali ve belediye reis vekili B. Şükrü Sökmensüer. emniyet direktörü, şehrimizdeki saylavlardan birçoğu B.. Salih Kılıç, İsveç sefirinin refikası, İsveç baş konsolosu, Norveç sefiri, Alman sefiri, Felemenk baş konsolosu Romanya baş konsolosu, Yugoslavya ateşemiliterî, şehrimizdeki İsveç müesseseleri direktörleri, birçok diğer zatlar tarafından uğurlanmışlardır.

Nafia Vekili, kendisini karşılayanlarla ayrı ayrı görüşmüş ve tren hararetli bir uğurlayış tezahüratı arasında saat tam 22 de hareket etmiştir.

Kalemi mahsus müdürü Bay Nejad, Devlet Demiryolları cer dairesi reisi ve Vekâlet umum müdürü Bay Emin, Ali Çetinkaya ile İsveçe gitmişlerdir.

Tifo vaziyeti

Sıhhat Vekâleti teftiş heyeti reisi hastalığın tevakkuf devresine girdiğini söylüyor

Şehrimizde bulunmakta olan Sıhhat Vekâleti teftiş heyeti reisi, Anadolu Ajansına şu beyanatta bulunmuştur:

"İstanbulda görülen tifo vak'alarının seyrinde henüz kat'î ve mahsûs bir değişiklik yoktur. Vak'alar artmıyor ve fakat vaziyet tevakkuf halindedir ki görünüş yakında bir salâh hasıl olacağını ümid ettirmektedir. Sıhhat Vekâleti mesele ile çok yakın bir surette alâkadar olmakta ve vaziyeti günü gününe takib etmektedir. Evvelce kararlaştırılan tedbirlerin tatbikine vilâyet ve belediyece ehemmiyetle devam olunuyor. Bilhassa aşı tatbikatı büyük bir itina ile ilerlemek tedir. Her gün vasatî olarak on bin, ilâ on beş bin kişi aşılanmaktadır. Herhalde şurası muhakkaktır ki tifo hastalığı bugünkü şekli ile şehir için ciddî bir tehlike olmaktan uzaktır.

Çin askerleri şimale doğru ilerilemeğe başladılar

Büyük surun cenubuna 25000 asker gönderilmesine karar verildi

Pekin, 10 (A.A.) — Dün Vangping'ten çekilen Japon kıtalarının tekrar gelmeğe hazırlandıkları hakkındaki şayia Doroşef şehrinde büyük bir heyecan tevlid etmiştir.

Tanklar ve sahra toplarile mücehhez 5600 Japon askeri Fengtaydan cenuba Pekin istikametine doğru hareket etmiştir.

Şanghay, 10 (A.A.) — Hankeudan Domei ajansına bildiriliyor:

Birinci ordu, merkezî hükûmetin emrile, Hankeu — Pekin demiryolu vasıtasiyle şimale doğru harekete başlamıştır.

Pekin, 10 (A.A.) — Çin kıtaatı öğleden sonra Vangping şehriyle Markopolo köprüsünü işgal etmişlerdir.

Londra, 10 (A.A.) — Pekinden Reutere bildiriliyor:

Pekinin bütün stratejik yolları üzerinde alelâcele siperler tesis edilmiştir. Seysisefer yalnız Çin askerlerile yüklü olan kamyonlara hasrü-

(Sonu Sa. 10 Sü. 3)

Fransa

13 Temmuzdan itibaren

Fransız - Ispanyol hududundaki kontrolün ilgasına karar verdi

Paris 10 (A.A..) — 13 temmuzda nitibaren Fransız - İspanyol hududundaki kontrolün ilgası hakkında Fransa hükûmeti tarafından verilen karar, dün ademi müdahale komitesine Cobrin tarafından bildirilmiştir. Bu karardan maksat Fransız hududunu birkaç gündenberi İspanyol - Portekiz hududunun girdiği vaziyete sok-

(Sonu: Sa. 4 Sü. 2)

Yenibahçe stadyomunu

Ankara stadını inşa eden İtalyan mühendisi yapacak

Şehir mütehassısı Prost bütün yaz çalışmalarına devam edecek

Plânı hazırlanan İstanbuldan bir görünüş: Ortaköy

(Yazısı 10 uncu sayfada)

Siyasî Hafta

Eski dünyada çarpışmalar

Garp ve Uzak Şark birer infilâk merkezi halinde bulunuyor

Şark paktı:

Bu hafta Eski dünyanın iki ucundan tehlike işaretleri çekildi: Londrada İspanya meselesile meşgul olan ademimüdahale komitesi iflâs etmiş gibidir; bir taraftan Berlin - Roma, diğer taraftan Londra - Paris mihverleri biribirile telifi imkânsız talepler üzerinde çarpışıyor. Diğer taraftan Pekin civarında Çin ve Japon kuvvetleri arasında silâhlı çarpışmalar oluyor. İşte böyle Eski dünyanın garb ucile Uzak Şark memleketleri tehlike alâmetleri gösterirken akıl ve hikmet diyarı olan İrandan en güzel sulh haberleri geliyor; yani bu komşu ve kardeş memleketin paytahtı Tahranda birleşen İran, Türk, Irak, Afgan Hariciye nazırlarının aralarında müşterek bir ademi tecavüz paktı imzaladıkları bildiriliyor.

Garpteki anlaşamamazlık:

İspanya meselesi üzerinde Berlin - Roma mihverile Londra - Paris mihverleri arasındaki anlaşmamazlığın son şekli ve manası nedir?

Bunu tetkik etmek için son hâdiselerin başlangıcını, Leipzig meselesini hatırlamak lâzımdır. Almanlar Leipzig harb gemilerinin Valans hükûmetine mensub kuvvetler tarafından taarruza uğradığını iddia ettikleri zaman müşterek bir deniz nümayişi yapmak şeklinde ileri sürdükleri talepleri İngilizler ve Fransızlar tarafından kabul edilmeyince İspanya sularını kontrol mevkiinden çekildiler; İtalyanlar da onların hareketine iktifa ettiler. Bununla beraber Londradaki ademimüdahale komitesindeki âzaları yerlerini muhafaza eylediler. Bundan sonra bir tarafta İngiltere ve Fransa, diğer tarafta Almanya ve İtalya olmak üzere bir siyasî münakaşa başladı.

Almanya ile İtalya İspanya hudutlarının kontrolü işinden çekilince İngiltere ile Fransa onların boş bıraktıkları yerleri kendileri işgal etmek istediler:

— Mademki Almanya ile İtalya kontrol işine karışmak istemiyor. O halde bu kontrol vazifesini biz kendi üzerimize alırız.,,

Dediler. O vakit Almanlar ile İtalyanlar bu teşebbüse şiddetle itiraz ettiler:

— Almanya ile İtalyanın boş bıraktıkları yerleri İngilizlerle Fransızların işgal etmeleri İspanya işlerine sarih surette müdahale etmek olur. Biz böyle bir müdahaleye razı olamayız.,,

Dive cevab verdiler.

O halde Almanya ile İtalya ne istiyordu? Bu devletlerin istekleri açıkça şuydu: General Franko hükûmetinin İngiltere ile Fransa tarafından muharib devlet olarak tanınması.

Almanya ile İtalya bu talebi ileri sürmekle İspanya meselesinde takib ettikleri hedefi de göstermiş oluyorlardı: İngiltere ve Fransa meşru Valans hükûmetine karşı asi vaziyetinde olan General Frankoyu muharib devlet diye tanıyacak olursa artık Almanya ve İtalya gibi İngiltere ile Fransa da İspanya sularındaki kontrol gemilerini geriye çekeceklerdi. Valans hükûmetile Franko hükûmeti biribirlerine karşı ayni hukuku ve salâhiyeti haiz iki muharib devlet vaziyetine geçecekti. Tabiî olarak İspanya sularının kontrolü de bu iki muharib devlete intikal edecekti.

Halbuki Valans hükûmetile General Franko hükûmetinin hukuk ve salâhiyetleri sadece nazarî sahada biribirine müsavidir. Filiyatta ise İspanya denizlerine hâkim olan General Franko kuvvetlerinden ibarettir. Tabiî olarak kontrol işinde de General Franko müessir olacak, Valans hükûmeti hiçbir taraftan yardım göremiyerek sönüp gidecektir.

Rivayete göre Almanya ile İtalya İspanyada General Franko kuvvetlerini hâkim kılmak için bir takım müsaadat ve imtiyazlar almışlardır. Bu müsaadat ve imtiyazlar arasında İspanya madenlerini münhasıran işletmek hakkı olduğu gibi Akdeniz emniyeti bakımından çok mühim olan bir takım üsler işgal etmek hakkı da vardır. Meselâ bu takdirde Balear adaları İtalyan işgaline geçecektir.

İşte bu türlü neticeler ve emrivakiler karşısında kalabileceklerini düşünen İngilizlerle Fransızlar Almanlarla İtalyanların son tekliflerini şiddetle reddediyorlar.

İngiltere ve Fransa ile Almanya ve İtalya arasındaki bu münakaşa öyle bir şekle girmiştir ki artık İspanya meselesinde bir anlaşma cephesi tesisi imkânsız görünüyor. Bu arada İtalyan Başvekiline atfedilen bir makalede İspanyadaki gönüllülerin artık geri çekilmeleri mümkün olmadığı tarzında bir noktai nazar ileri sürüldüğü için vaziyetin tasfiyesi için şimdikinden çok başka tertiplere müracaat etmek lâzımgeldiği anlaşılıyor.

Uzak Şarktaki tehlike:

Avrupanın garbinde İspanya meselesi en tehlikeli bir siyasî ihtilâf şeklini aldığı bir sırada Uzak Şarktan da top ve tüfek sesleri geldi. Çin ve Japon kuvvetleri arasında yüzlerce telefatı mucib olan müsademeler vukubulduğu bildirildi. Vakia bu arada mütarekeden de bahisler oluyor. Fakat ayni zamanda Japonlar yeni kuvvetler hazırlıyor. Hülâsa Uzak Şark vaziyeti adetâ bir harb sahnesi manzarası alıyor.

Geçen hafta Amur nehri üzerindeki bir iki küçük adanın işgali Japon ve Sovyet hudud kuvvetleri arasında ciddî bir müsademeye sebeb olmuştu. Bu münasebetle Moskovadaki Japon elçisi ile Litvinof arasında diplomasi müzakereler vukubulmuştu. Bu hâdisenin ancak kapandığı bir sırada Pekin civarında bu defa Çinlilerle Japonlar arasında ciddî bir harb sayılabilecek hareketler baş göstermesi gerçekten dikkate değer bir mahiyeti haizdir.

Acaba bu hareketlerle Japonların büyük Asya plânlarına aid yeni bir safha karşısında mı bulunuyoruz?

Uzak Şarkta Sovyet Rusyaya karşı vaziyet alan Japonya bu devletin Çinden kuvvet alacağını düşünüyor. Nihayetsiz insan kaynağı olan Çin ile ağır sanayii ilerlemiş olan Sovyetlerin Uzak Şarkta elele vermesi Japonyanın Asyadaki istilâ emellerine sed çekebilir. Onun için Japonların Uzak Şarkta Sovyetlerle çarpışmazdan evvel hiç olmazsa şimalî Çini Mançuko gibi bilvasıta kendi hâkimiyeti altına almak teşebbüsüne girmesi çok mümkündür. İşte son Çin hâdiseleri bu imkân ve ihtimal dolayısile bütün dünyayı alâkalandıracak inkişaflar gösterebilir.

ASIM US

Yeni Rize valisi

Rize, 2 (Hususî) — Yeni tayin edilen Rize valisi geldi ve işe başladı.

Yeni eserler

UYANIŞ

Haftalık Uyanış "Servetifünun,, mecmuasının son sayısı zengin mündericatla intişar etti. Bu sayıda şu imzalar vardır: Halid Fahri Ozansoy, Cahid Sıtkı Tarancı, Yahya Saim Ozanoğlu, Burhan Arpad, Gavsi Halid Ozansoy, Reşad Ekrem Koçu, Cahid Saffet, M. Hulûsi Dosdoğru.

Amerika ile Büyük Britanya adaları arasında hava seferleri

Yakında tecrübe seferleri ile başlıyor

Büyük Britanya adası ile Amerika arasında muntazam hava seferlerine başlanmak üzeredir. Bu maksat ile Panamerikan hava postası kumpanyası ile İngiliz imparatorluk hava postası kumpanyası arasında anlaşma yapılmıştır.

Şimdiye kadar beynelmilel ticaret hava hatlarında işlemiş olan makinelerle ilk tecrübe uçuşları yapılmıştır.

İptida seri halinde olmak üzere Nevyork ile Southampton arasında tecrübe seferleri icra edilecektir. Bu tecrübeler muayyen hareket cetvellerine uydurulacaktır. aylarca devam edecek olan bu tecrübe postaları servis tamamlandıktan sonra haftada iki defa olmak üzere Amerikadan İngiltere ve İngiltereden Amerika istikametinde postalar başlayacaktır. Yalnız posta nakliyatına mahsus olan bu tecrübeler de muvaffakiyetle neticelendikten sonra Atlantik denizi üzerinde Avrupa ile Amerika arasında muntazam yolcu nakliyatına başlanacaktır.

Bu seferlerde takip edilecek istikamet şudur: Nevyork - Terre - Neuve - İrlanda - İngiltere. Bu hat Amerika ile Avrupa arasındaki hava yollarının en kısası olmakla beraber en çok hava tahavvulâtına maruz bulunanıdır. Bundan başka bir de daha uzun olan cenup yolu vardır ki bu hat Lilsau ve Asor adaları ile Bermud adalarından geçer. Bu yol kışın şimal tarafta havalar fena olduğu zaman kullanılır.

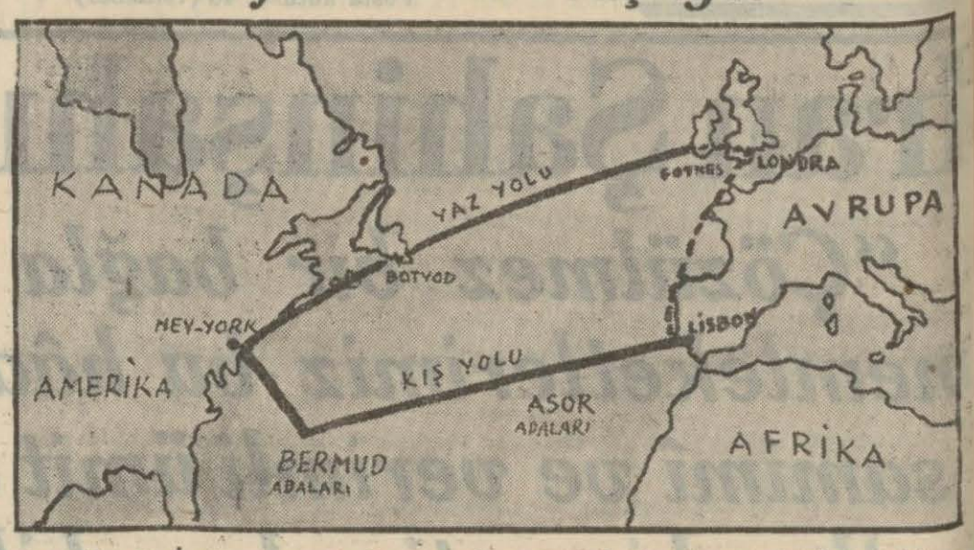

Amerika ile İngiltere arasında tyyareler yazın başka kışın başka yoldan gidip gelecekler

Deniz şenlikleri hazırlanıyor

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 25 temmuzda Moda deniz klübü tarafından büyük deniz şenlikleri yapılacaktır.

Geçen yıl şenliklerin büyük alâka uyandırdığı göz önünde tutan Moda deniz klübü bu işe daha büyük bir ehemmiyetle sarılmış, bunun için çok esaslı bir surette çalışmağa başlamıştır. Bir haftadanberi deniz klübünde yapılmakta olan toplantılarda şehrimizde bulunan İktısat vekili Celâl Bayar da hazır bulunmakta şenlikler için hazırlanmakta olan program ile bizzat meşgul olmaktadır. .

Hatırlarda olduğu üzere geçen yıl yapılmış olan deniz şenlikleri sabık İngiliz kralı Edvardın şehrimize geldiği sıraya tesadüf etmiş, bizzat Büyük Önder Atatürk ve Başvekil İsmet İnönünün takip ettiği yarışlarda İngiliz imparatoru Edvar da hazır bulunmuştu.

Bu vesile ile o gün Moda koyu tarihi bir gün yaşamıştı. Bu yıl yapılacak deniz şenliklerine Atatürkün yine şeref verecekleri söylenmektedir.

Bu itibarla şenliklere Moda klübü büyük bir ehemmiyet vermektedir.

25 temmuz günü Moda koyunda, kayık, motör yelken ve yüzme yarışları yapılacak, gece de ayrıca deniz yollarının bir vapurunda ve Moda deniz klübünde büyük bir balo verilecektir...

Günün Akisleri

Yeni paralarımız kusurludur

Piyasamızda iki türlü para tedavül ediyor: Eski ve yeni.. Cebinizden bir miktar bozukluk çıkardığınız zaman, hangisini harcıyor, hangisini alıkoyuyorsunuz?.. "Karanlıkta veya acele bir zamanda şaşırırım!,, korkusile birbirinden güç ayırdolunan yeni bozuklukları elden çıkarıyor, eskilerini muhafaza ediyorsunuz tabiî.. Çünkü her kes böyle yapıyor.

İktısatta "Gresham kanunu,, diye bir düstur vardır: İyi para alıkonur, kötü para harcanırmış..

Öyleyse itiraf etmeli ki, yeni paralar, kusurludur: Hem kıtaca biribirini benziyorlar, hem renk[illegible] noktasından.. Niçin bir kısmı bronz yahut bakır karışığı yapılmamış?.. Bari bazılarının ortalarında delik olsaydı...

Her hatayı başlangıcında düzeltmek iyidir!

Henüz çok miktarda darbedilmediğinden istifade ederek mevcut paralardan birkaç çeşidini piyasadan toplamalı ötekilere benzemiyen bir tarzda yeniden kesmelidir.

Çok karışıklık oluyor, çok zahmet çekiliyor.

Satılık Boğaziçi

Boğaziçi satılıktır.

Şunu demek istiyorum: Hemen her evin kapısını çalınız ve satılık olup olmadığını sorunuz, müsbet cevap alacaksınız.

Boğaziçinde altı - yedi odalı,, elektrikli, bahçeli büyücek bir yalının kirası ayda on liraymış... Sokak içlerine razı olursanız bu miktarın beş - altı liraya düştüğünü söylüyorlar.

On lira! Koskoca yalı, bahçe, elektrik tesisatı manzara, tarih, dünyayı tutmuş bir şöhret, hep bu on liranın içindedir.

Dün Boğaziçinde evi olan bir meslektaş dedi ki:

— Enkaz fiyatına satmağa derhal hazırım. Yahut içinde istiyen otursun ve vergisini, çörçöp parasını, bekçi ve fener parasını versin. Ben bir şey istemem.

Türiyenin en büyük ve kalabalık şehri istanbuldur.

İstanbul, sun'î değil, yalnız tabiî olarak güzel bir şehirdir.

Bu şehrin tabiî olarak en güzel ve dünyaca en meşhur semti Boğaziçidir.

İşte bu Boğaziçi enkaz fiyatına satılık veya ki yok pahasına kiralıktır.

Gene de alıcısı ve tutucusu yok.

Çünkü Boğaziçinde oturabilmek için [illegible] köprüye gidip gelebilmek için zengin olmak lâzım. Bir ev halkı için bina kiralarının en aşağı üç misli yol parası.

Kandilli yüzerken uykularda
Mehtabı sürükledik sularda.

Hatıralar.

Amerika müsteşarı memleketinizden ayrıldı

Amerika hariciyesinde yeni bir vazifeye tayin edilen Amerika sefareti müsteşarı B. Şov, dün akşamki ekspresle şehrimizden ayrılmıştır.

Kendisile görüşen muharririmize "Çok sevdiği memleketimizden ayrıldığına teessüf ettiğini,, söylemiştir.

Temizlik amelelerinin ücretleri artıı

Haber aldığımıza göre temizlik amelelerinin ücretleri 15 liradan yirmi liraya çıkarılmıştır.

Arabacılar da aynı parayı alacaklardır. Temizlik kadrosu yakın bir zamanda tamamlanacaktır.

Geçmiş Kurunlar

11 Temmur 1923

SULH LOZAN UFKUNDAN GÖRÜNDÜ

Lozan, (Başmuharririmizden) — Kuponlar, imtiyazlar ve tahliye meselesi üzerindeki ihtilâfın esas itibarile halledildiği resmen bildirilmiştir.

İstanbulun tahlyesi işi sulh muahedesinin Büyük Millet Meclisi tarafından tasdikini müteakib başlayacak ve altı ay zarfında ikmal edilecektir.

Diğer taraftan Türklerin malı olarak kendilerinden alınan esliha, ve mühimmat ile harb gemileri iade edilecektir.

Günlerin peşinden:

Gürültü ile mücadele

Akşam refikimiz İstanbulun belediye işlerinden bahsederken "Gürültü ile mücadele,, meselesini hatırlamış:

— Haniya geçen sene belediye lüzumsuz bağıran esnafı susturmağa karar vermişti. Bu karar niçin tatbik edilmedi?,,

Diye soruyor. Arkadaşımız bu kararın tatbiksiz kalmadığını, İstanbul sokaklarında seyyar satıcılık eden yirmi beş bin kişi arasındaki nihayet birkaç yüz küçük gazete müvezzilerinin bir aralık şiddetle takib edildiğini unutmuş. Seyyar satıcılardan kat kat fazla ses çıkaran otomobiller, tramvaylar hiç bir vakit susturulmayacağına göre anlaşılan Akşam muharriri (ses) ten değil (söz) den sıkılıyor!.

Neolur, olmaz, eşref saatte söylenmiş olur diye kaydediyoruz: Gürültü ile mücadele edilecekse buna müvezzilerden başlanmasa!...

Hasan Kumçayı

Bunu kesip saklayınız

KURUN'un sürprizi

10 (11 Temmuz 1937)

Mühim ve faydalı bir tetkik

Halıcılığımızın kalkınma çareleri nelerdir?

Devlet yardım elini uzatmalı, sermaye ve teşkilât meselesini halletmelidir

(Halıcılığımızın ne halde olduğunu ve hangi sebepler tesirile bu hale düştüğünü gösteren birinci ve ikinci yazılar dünkü ve evvelki künkü sayılarımızdadır.)

Halıyı bir ihracat malı olarak ele alarak diriltmek lâzımdır, fakat bugün bu geniş işi canlandırmak, teşkilâtlandırmak bu zamanda artık ferdin kudreti fevkindedir. Zira buna muhassas hususî sermaye çoktan dağılmış ve kendisine başka sahada iş temin etmiş bulunmakta, devletin verdiği diğer nimetlerden hissesini almaktadır. Onun için hususî sermayelerin halıcılığa dönmesi ihtimali yok gibidir.

Halıcılığın bugün ortada kalan kısmı yalnız halkın en fakir ve yoksul tabakasını teşkil eden zavallı işçileri ve perakende dahilî tacirleridir. Binaenaleyh kalkınmayı her işimizde olduğu gibi yine devlete ve onun yardımına bırakmak ıztırarı vardır.. Bütün halı işlerini bir araya getirecek, hissedarları yalnız halıcı ve işçisi olan harici işleri, ihtiyacı, talep ve fiyatı, satışı tanzim edecek dünya halı hareketlerini takip ve teknik husuatta, resimlerde zaman ve zemine uygun ıslâhatı temin edecek, işçinin yevmiye ve sair hususatı ile alâkalanacak, idare masraflarını son derece asgarî hadde indirecek, imalât inhisarını haiz müstakil bir şirket kurulması, ve bu şirkete - kalkınıncaya kadar - devletin her türlü yardımını esirgeme-

mesi ve diğer sanayia verdiği primlerden hisse ayırması lâzımdır. Bilhassa devletin muktazi sermayeyi temin etmesi kalkınmanın başlıca şartlarını teşkil eder.

Bu tarzda kurulacak bir şirket sayesinde halıcılık - evvelâ teşkilı halıcılığa dahil yerler işçilerini ele aldıktan sonra yavaş yavaş faaliyet sahasını diğer perakende sahalara teşmil ederek - büyük bir inkişafa mazhar olur, ve az zamanda dirilerek memlekete faydalı bir hale gelir..

Burada en mühim mesele bu işin ehemmiyetile mütenasip bir sermayenin meydana getirilmesidir ki bu, senelik istihsal kudretimizin kıymetine müsavi bir para yani en az 5,000 000 lira demektir.

Halı işçileri, bittabi böyle muazzam sermayeyi bir araya toplayamazlar. Fakat eğer devlet, bu sermayenin ilk mütedavil kısmı olacak olan nısfını temin etmek suretile bu şekilde faydalı, verimli ve koruyucu bir teşekkül doğmasına müzaheret ederse diğer nısfını, ortakların, zamanla tedarik edebileceklerini kuvvetle tahmin ederim.

Teferruata girişmekten hazerle ana hatlarını hulâseten arzettiğim ve daha pek çok uzamak istidadında bulunan bu bahsi burada keserek her şeyi yerinde ve zamanında yapmasını bilen muhterem İktısat Vekilimiz Celâl Bayardan, senelerdenberi sürüp gelen bu müşkülle de bir çare bulmasını dilerim.

Selâhi ERGLU

ŞEHİR HABERLERİ

Umumî kütüphanelerdeki eserler

Esaslı bir surette tasnif edilmeye başlanıyor

Kültür Bakanlığı, muhtelif vilâyetlerdeki umumî kütüphanelerin içindeki eserlerin sıkı bir tasnifden geçirilmesine karar vermiştir. Bu tasnif hakkında bütün vilâyet kültür direktörlüklerine icabeden direktifler verilmiştir.

Kütüphaneler tasnif edildikten sonra mevcud eserlerin yeni katalogları vücude getirilecek ve son zamanda çıkan kitablardan noksan görülenler de ilâve edilecektir. Bütçede bu iş için bir miktar tahsisat da ayrılmıştır.

İstanbulun kütüphaneleri pazartesi gününden itibaren tetkik edilmeğe başlanacaktır. Tasnif dolayısile Fatihdeki Millet kütüphanesi bir müddet için kapalı kalacaktır.. Bakanlık halkın en ziyade istifade ettiği genel kütüphaneleri bu suretle düzelttikten sonra onlara göre yeni bir de talimatname vücude getirecektir. İcabettiği takdirde bazı vilâyetlerde yeni kütüphaneler de kurulacaktır. Halkevleri kütüphaneleri de, bu arada göz önünde tutulmaktadır.

ÇOCUK KÜTÜPHANELERİ

İstanbulda Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımile Divanyolunda kurulan çocuk kütüphanesi iki yıldanberi büyük bir faaliyetle çalışmaktadır.

İlkokul talebesinin okuma ihtiyaçlarını gidermek maksadile yeniden şehrin muhtelif semtlerinde 4 çocuk kütüphanesi daha açılacaktır. Bunlardan biri Fatihte, diğeri Üsküdardadır. Diğerlerinin de yerleri tesbit edilmek üzeredir.

Çocuk kütüphanelerinden ilkokul talebeleri istifade edecekleri için her çocuk kütüphanesi hangi okullarla temas edeceği hakkında birer broşür de vücude getirilecektir.

Ucuzluk

Şoförlere dün teblig edildi

İktısad Vekilimiz Celâl Bayarın yerinde bir müdahalesi ile benzin ihtikârı halledilmiş, dünden itibaren de bütün taksilerde ucuz tarife tatbik edilmeğe başlanmıştır.

Benzin ve petrol fiatlarının ucuzlaması dolayısile şehrimizde işliyen taksi arabalarının büyük taksilerde yüzde 22,5; küçük taksilerde yüzde 15 nisbetinde ucuzluk yapılacağını daha evvelden haber vermiştik. Fakat bu karar düne kadar bildirilmemiş olduğundan şoförlerle tenzilâttan haberdar olan halk arasında münakaşalar oluyordu.

Nihayet dün bütün şoförlere resmen yeni taksi tarifeleri bildirilmiş, bu taksilere yapılan tenzilâtı gösteren etiketleri arabalarının görünür bir yerine asmaları mecburî tutulmuştur.

Benzin ihtikârından sonra tatbik edilen bu ucuzluktan halk son derece memnun iken şoförler bundan şikâyetçi görünmekte, plâka resimlerinin artırıldığını, halkın yeni arabalara rağbet göstermesi yüzünden, mütemadiyen yeni araba getirmek mecburiyeti hasıl olduğunu, bu yüzden amortisman paralarının çoğaldığını ileriye sürerek fiatların ucuzlatılmasını istemektedirler.

Söylendiğine göre; şoförlerin bu isteği isâf edilemiyecektir.

Londraya karpuz gönderilecek

Ziraat Bankası, meyve ihracatı işlerile uğraşan Omnipol şirketi ile yüz bin lira sermayeli bir şirket kurmuştur. Yeni şirketin 50,500 lirasını Ziraat Bankası, 49,500 lirasını da Omnipol koymuştur. Yeni şirket yaş ve kuru meyvelerimizi Avrupaya sevkedecektir.

Meyve kurutma ve ambalâj tesisatı Avrupaya sipariş edilmiştir. Yaş ve kuru meyve ihracatı için beş senelik bir plân tanzim edilmiştir. Bu plânda taze elma, elma kurusu, kavun ve karpuzla taze üzüm için esaslı maddeler tesbit edilmiştir.

Kaysılar Malâtyadan, kavun ve karpuz İzmir, Manisa, Balıkesir, Trakyadan, üzümler Gaziantebten temin olunacaktır.

Londrada büyük bir meyve ithalât şirketi şimdilik iki vagon karpuz istemiştir. Bugünlerde İzmirden karpuz gönderilecektir.

Yeni yolcu salonu ve kontrol kulesi

Galata rıhtımına inşa edilecek yeni yolcu salonu avan projesinin Vekâlet tarafından tasdik edildiğini yazmıştık. Asıl projenin hazırlanmasına da bir haftadır başlanmış bulunuyor. Asıl projede yeni bazı ilâveler yapılması lüzumlu görülmüştür. Bu cümleden olarak yolcu salonunun üst kısmına her tarafı görebilecek kadar yüksek bir kule yapılacaktır. Bu kulede gümrük muhafaza teşkilâtına mensub bir memur bulunacak, bilhassa gece yapılacak herhangi bir kaçakçılığı da görebilmek için büyük bir projöktör de bulundurulacaktır.

Kulede muhafaza memurları münavebe suretile bu vazifeyi yapacaklar, limandan transit geçecek gemiler, kuvvetli projöktörlerle daimî surette kontrol altında bulundurulacaklardır.

Kültür Bakanının tetkikleri

Kültür Bakanı B. Saffet Arıkan şehirdeki tetkiklerine devam etmektedir. Bakan dün Üniversitede ve Dolmabahçedeki Tarih sergisi hazırlıklarile meşgul olmuştur.

Selçuk Kız Sanat Enstitüsünde

Güzel bir sergi hazırlandı

Selçuk kız sanat enstitüsü talebesi tarafından bu ders yılı içinde ve mezuniyet imtihanlarında yapılmış olan elbise ve kadın çamaşırları gösterilmek üzere yarın saat 16 da bir canlı mankenler defilesi tertib edilmiştir. Defile, Çapada Selçuk kız sanat enstitüsü karşısındaki kız muallim mektebinin büyük salonunda yapılacaktır.

Talebe, ayni zamanlarda güzel bir sergi de hazırlanmıştır. Sergi salı günü saat on altıda Beyoğlunda Sakarya sineması yanındaki Selçuk pazarında açılacaktır.

Canlı balıklar cam havuzlarda yaşayamaz mı?

Şirketi Hayriye tarafından bir müddettenberi Sarıyerde yapılmakta olan deniz lokantasının inşaatı bitmiş, lokanta dünden itibaren çalışmağa başlamıştır. Bu lokantanın bir hususiyeti, Şirketin cam havuzlarında sureti mahsusada balık bulunması ve bunların istenildiği zaman yakalanarak müşteriye taze balık yedirmek imkânı bulunmasıdır.

Mamafih balıkların bu cam havuzlarda yaşayamıyacağı, lüfer, barbunya gibi balıkların tutularak havuza konurken zedeleneceği ve bir müddet sonra öleceği iddia edilmektedir.

Yeni ithalât rejimi nasıl olacak?

İthalât rejimi etrafında yapılmakta olan hazırlıklar gün geçtikçe inkişaf etmektedir. Buna aid kararname hazırlanmış, Vekiller Heyetine arzedilmiştir. Yeni kararname Vekiller heyeti tarafından tasdik edildikten sonra Resmî gazetede intişar edecek ve intişarından 40 gün sonra tatbikine başlanacaktır.

Dün bu hususta iktısadî dairelere Vekâletten bazı malûmat gelmiştir.

Buna göre; ithalât rejiminin kontenjan kayıdları tamamen kaldırılmakta ve hariçten her nevi malın Türkiyeye girmesine müsaade olunmaktadır. Yalnız döviz tahdidatı ipka edilmekte, ipek, yün, pamuk ve âdi ham eşyaya bu kere gümrük resmi konmaktadır. Bundan başka yerli fabrikaların işlediği ham ve iptidaî maddenin gümrükleri azaltılmaktadır.

Emniyet Direktörlüğü taşınıyor

Emniyet Direktörlüğünün Sirkecide Sanasaryan hanına taşınacağını yazmıştık.

Hanın üst katı boşaldığı için dün zabıtai ahlâkiye ve kaçakçılık şubeleri taşınmıştır. Diğer katlar da boşaldıkça direktörlük şubeleri birer birer taşınacaktır.

Öğretmen tatil kursları yarın açılıyor

Kültür direktörlüğü öğretmenlerin meslekî bilgilerini çoğaltmak maksadile ders yılı içinde muhtelif kurslar açmıştı.

Bu kurslardan resim iş, tarih coğrafya bakımından yurd tetkikleri, okuma, tahrir ve müzik olmak üzere beş kursta tatil aylarında açılacaktır. Bu kurslar için bir broşür vücuda getirilmiştir. Muhtelif kaza okullarından olmak üzere 2000 müracaat kaydedilmiştir. Kurslar yarından itibaren İstanbul birinci okulda açılacaktır.

Poliste

Bir delinin yaptıkları

Bir haftadanberi aranılan ve Emrazı akliye hasthanesinden kaçmış olan Aziz oğlu Çorumlu Alinin dün saat 20 de Şişhane yokuşunda elinde büyük bir kama olduğu halde Hüsnü adında birini takib ettiği görülmüştür. Gözleri kararmış olan Ali, Hüsnüye yetişerek sivri bıçağını hızla arkasına saplamış ve sonra bir kahkaha koparmış, ve bıçağını etrafa sallayarak Şişhane yokuşundan aşağıya kaçmağa başlamıştır.

Bu sırada vaziyeti gören 1363 numaralı polis, azılı delinin peşine koyulmuş, yanına yaklaşarak evvelâ tatlılıkla bıçağını teslim etmesini söylemiş, fakat Ali, bu defa da polise hücum etmek isteyince polis Ferid, derhal çevik bir hareketle bir çelme takarak yere yuvarlamış, elindeki bıçağını üzerine atlamak suretile almıştır.

Bakırköy hastahanesi kaçkını yakalanmış, Tıbbıadliye sevkedilerek tahkikata başlanmıştır. Yaralı hastahaneye nakledilmiştir.

KABURGA KEMİKLERİ EZİLDİ — Dün saat 17 de Divanyolunda müessif bir kaza olmuş, 2348 numaralı şoför Mehmedin idaresindeki otomobil, 5 yaşlarındaki Artinin oğlu Agobu tekerlekleri arasına alarak kaburga kemiklerini ezmiştir. Şoför Mehmed yakalanmış, küçük Agop hastahaneye kaldırılmıştır.

KUMARCILAR YAKALANDI — Fındıklıda Hasanın kahvesinde Lütfi, Cemal, Zeki ve bizzat kahveci Hasanın iştirakile dört kişi iskambil ile kumar oynarken 2 nci şube memurları tarafından görülerek suç üzerinde yakalanmışlardır.

TRAMVAYDAN ATLAYAN 42 KİŞİ YAKAYANDI — Dün Eminönünde tramvaya atlarken 42 kişi yakalanmış, bunlardan 29 undan para cezası alınmış, 13 kişi hakkında muamele yapılmıştır.

Dün saat 19 sularında Yenimahalleden hareket eden 305 numaralı otobüs şoförü Necmeddin oğlu Sadeddin Köprü üzerinden geçerken bu esnada önüne çıkan Kabataş lisesi talebesinden Sami'ye çarpmış, sağ kolunu kırmış, kaşından da yaralamıştır. Sami hastahaneye kaldırılmış, şoför Sadeddin yakalanmıştır.

SOKAKTA YOL VERMEYİNCE... — Dün Galatadan geçmekte olan Nuri oğlu Mehmed ile fırına odun götürmekte olan Ali arasında yol verip vermemek meselesinden kavga çıkmış, Ali sırtında taşıdığı odunlardan birini Mehmedin kafasına indirmiştir. Fırıncı Ali yakalanmıştır.

AYAĞI KIRILDI — Fenerde Dragman caddesinden geçmekte olan Sokoni gaz şirketine aid şoför Şakir oğlu Cemilin idaresinde 3753 numaralı kamyon, çeşme başında oynayan 10 yaşındaki Kâzım adında bir çocuğa çarpmış, sol ayağını kırmıştır. Kâzım Musevi hastahanesine kaldırılmış, şoför yakalanarak kanunî takibat yapılmıştır.

Deniz Ticaret Müdürü

Şehrimiz deniz ticaret müdürü Müfid Necdet dün İzmire gitmiştir.

Deniz ticaret müdürü, İzmirde 10 gün kadar kalacak İstanbul liman ücretlerinde yapılacak tenzilât için İzmir liman tarifesini tetkik edecektir.

Müfid Necdet bu arada hamal ücretlerini de gözden geçirecektir.

Rusyadaki dahilî istikraz

Moskova 10 (A.A.) — Millî müdafaayı takviye için ihraç olunan dört milyar rublelik dahilî istikraz kayıtları bu ilk beş gün zarfında üç milyar 664 milyon rubleyi bulmuştur. Bu rakam ikinci beş senelik plânın dördüncü senesine ait istikraz için geçen seneki kayıt miktarından iki yüz milyon ruble fazladır.

Öğretmen gezileri

İstanbulun muhtelif yerlerini gezmek, oradaki tarihî kıymeti haiz bulunan eserleri, âbideleri görmek ve onlar hakkında malûmat edinmek için öğretmen gezileri tertib edilmiştir. Öğretmen gezilerine kültür direktörlüğünün hazırlayacağı bir programla başlanacaktır. Geziler muhtelif gruplara ayrılarak yapılacaktır.

Deniz yolları müdürü

Denizyolları müdürü Sadeddin, Almanya tersanelerine ısmarlanmış olan vapurların vaziyetini tetkik etmek üzere ve dün limanımızdan kalkan Romanya vapurile Almanyaya hareket etmiştir.

Sadeddin, Almanyada kalacağı müddet içerisinde büyük vapurlarımızı yapacak olan tersaneyi gezecek, ileride bizde kurulması ihtimali olan büyük bir tersanenin tesisatı hakkında bir fikir edinecektir. 10 milyon lira ile ısmarlanmış olan 14 vapurdan ilk dördü ikmal edildiği cihetle ilk partide bunlar limanımıza gelecek ve Mersin hattında işlemeğe başlayacaktır.

Mektep kitapları komisyonu

Orta okul ve lise kitaplarını tetkik etmek üzere şehrimizde toplanacak olan komisyon yarından itibaren İstanbul erkek lisesinde kendilerine ayrılan çalışma dairesinde faaliyete başlayacaklardır. Komisyonun çalışması 10 gün kadar sürecektir.

Nafıa Siyasî Müsteşarı

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Nafıa Vekâleti siyasî müsteşarı bay Sırrı Day yarın Ankaraya dönecektir.

Saadâbâd misakı

(Baş tarafı 1 incide)

MADDE: 1 — Yüksek akid taraflar, biribirlerinin dahilî işlerine her türlü müdahaleden mutlak surette istinkâf siyaseti takib etmeyi taahhüd ederler.

MADDE: 2 — Yüksek akid taraflar müşterek hudutların tecavüzden masuniyetine riayet etmeyi taahhüd ederler.

MADDE: 3 — Yüksek akitler müşterek menfaatlerini alâkadar eden beynelmilel mahiyette her türlü ihtilâflarda biribirleriyle istişarede bulunmak hususunda mutabıktırlar.

MADDE: 4 — Yüksek akitlerden her biri diğeri müvacehesinde, hiç bir halde, gerek münferiden, gerek bir veya birden fazla diğer devletle birlikte. Diğer akitlerden birine karşı hiçbir taarruz hareketinde bulunmamayı taahhüd eder.

Aşağıdaki haller, taarruz hareketi olarak addedilir:

1 — Harb ilânı.

2 — Harb ilân edilmeksizin dahi olsa, bir devletin silâhlı kuvvetleri tarafından diğer bir devlet arazisinin işgali.

3 — Bir devletin kara, deniz ve ya hava kuvvetleri tarafından, arazisine, gemilerine veya tayyarelerine taarruz edilmesi,

4 — Mütearrıza doğrudan doğruya veya bilvasıta yardım veya müzaheret.

Aşağıdaki haller taarruz hareketi olarak sayılmaz:

1 — Müdafaai nefs hakkının kullanılması,

Yani yukarda tarif edilen taarruz hareketine mukavemet,

2 — Milletler Cemiyeti paktının 16 ıncı maddesi mucibince vukubulacak hareket,

3 — Milletler Cemiyeti konseyi tarafından ittihaz edilen bir karar mucibince veyahud Milletler Cemiyeti paktının 15 inci maddesinin tatbiki, icabından olarak yapılacak bir hareket. Ancak 15 inci maddenin tatbiki icabından olarak yapılacak hareketin taarruzu ilk olarak yapmış olan devlete karşı olması meşruttur.

4 — Yüksek akitlerden birinin 27 ağustos 1928 de Pariste imza edilmiş olan harpten vazgeçme muahedesine muhalif olarak, tecavüz veya istilâsına veyahut harbe müracaatma hedef olan devlete yardım hareketi.

MADDE: 5 — Yüksek akitlerden biri bu muahedenin dödüncü maddesinin ihlâl edildiğine veya edilmek üzere olduğuna kani olduğu takdirde, meseleyi derhal Milletler Cemiyeti konseyine arzedecektir. Bu hüküm, mezkûr yüksek akidin bu halde lüzumlu göreceği tedbirleri ittihaz etmesi hakkına zarar vermiyecektir.

MADDE: 6 — Yüksek akitlerden biri, diğer bir salis devlete taarruz ederse, yüksek akitlerden diğer biri, bu muahedeyi, mütearrız devlete karşı, ihbar vukuuna lüzum kalmaksızın, fesih edebilecektir.

MADDE: 7 — Yüksek akitlerden her biri, kendi hudutları içinde, yüksek akitlerden diğer birinin müesses müessesatını devirmeyi veyahut bu diğer devletin topraklarında tam ve emniyete zarar vermeyi istihdaf eden silâhlı çetelerin, birlik veya teşekküllerin kurulmasına mani olmayı taahhüd eder.

MADDE: 8 — 27 Ağustos 1928 tarihli harpten vazgeçme hakkındaki umumî muahede mucibince, aralarında, mahiyet ve menşei ne olursa olsun zuhur edebilecek bütün ihtilâfların hal ve tesviyesinin hiçbir zaman muslihane vasıtalardan başka vasıtalarla teminine çalışılmaması lüzumunu esasen teslim etmiş olan yüksek akitler, bu hükmü teyid eder veya edecek usullere baş vuracaklarını bildirirler.

MADDE: 9 — Bu muahedenin hiç bir maddesi, yüksek akitlerin her biri tarafından, Milletler Cemiyeti paktı mucibince deruhte edilmiş olan vecibelere hiçbir suretle zarar verecek şekilde tefsir edilemez.

MADDE: 10 — Fransızca dört nüsha olarak yazılmış ve birer nüshası akid devletlerden her biri tarafından alınmış olan bu muahede beş sene için aktedilmiştir. Bu müddet bitince, yüksek akitlerden biri tarafından altı ay evvel bir ihbarname ile feshi tebliğ edilmemiş olduğu takdirde, muahede beş senelik yeni bir devre için daha nizamı dairesinde yenilenmiş addedilecektir. Akitlerden biri tarafından feshi takdirinde, muahede, muahedeyi fesih etmemiş olan devletler arasında mer'i olmakta devam eder.

Bu muahede yüksek akitlerden her biri tarafından kendi kanunlarına göre tasdik edilecek ve genel sekreter vasıtasile Milletler Cemiyetinde tescil edilecektir. Genel sekreterden muahede hakkında Cemiyetin diğer âzasına da malûmat verilmesi rica edilecektir.

Saadabad sarayında 8 Temmuz 1937 tarihinde yapılmıştır.

Rüştü Aras Tahrandan ayrıldı

Tahran, 10 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras ve maiyeti bu sabah saat sekizde trenle Şahvara hareket etmiş ve istasyonda Hariciye nazırı Samiyi, Hariciye müdürleri, Irak, Afgan Hariciye nazırları, Türkiye büyük elçilik erkânı ve diğer birçok şahsiyetler tarafından uğurlanmıştır.

Fransa

Ispanya hududundaki kontrolü

13 Temmuzda kaldırıyor

(Baş tarafı 1 incide)

maktadır. Bu sonuncu hudutta Lizbon hükûmetinin teşebbüsü üzerine İngiliz müşahitlerinin kontrolüne nihayet verilmiştir. Fransa hükûmetinin kararının bitarafların kontrolüne nihayet verilmesine inhisar ettiğini tasrih etmeklâzımdır.

Pirene hududu geçen ağustos ayında tatbik edilmeğe başlanan nizamnameler mucibince memnu maddelere karşı kapalıdır.

Londra 10 (A.A.) Eden Avrupa hükûmet merkezlerinde bulunan İngiliz sefirlerini, ademi müdahale komitesince İngiltereye tevdi edilen vazife hakkında nezdinde bulundukları hükûmetler arasında bir anket yapmağa memur etmiştir..

Eden aynı zamanda Londrada bulunan ecnebî sefirlerin eksesirisile hu husus hakkında görüşecektir

Söylendiğine göre, İspanya limanlarının kontrolü hakkındaki proje suya düştüğü takdirde bir deniz kontrolüne iştirak edip etmiyeceklerini anlamak üzere bitaraf devlyetler nezinde istimzaçlar yapılmaktadır.

Londra 10 (A.A..) — Eski İspanya Hariciye Nazırı Delvaya şimdi Londrada bulunmaktadır.

— İspanya büyük elçiliğinde tasrih edildiğine göre, bu ziyarette hiçbir siyasî mahiyet yoktur. Ve Delvayo İngiliz hükûmeti azasından hiçbirisile görüşmiyecektir.

Londra 10 (A.A.) — Royter ajansının bildirdiğine göre, Londrada Almanya ve İtalya tarafından Holanda delegesinin ademi müdahale komitesindeki teklifine müzaheret edilmesi çok iyi karşılanmaktadır. İngiliz hükûmeti bir takım hususî müzakerelere başlayacaktır.. Ademi müdahale komitesinin pek yakında toplanması bekleniyor.

Muğlada

Muğla 10 (A.A.) — Bugün ilbayın başkanlığında toplanan parti üyeleri, belediye encümen azaları, Ticaret odası üyeleri, tüccar, bakkal ve esnaf zarurî ihtiyaç maddelerinin ucuzlatılmasını görüşmüşlerdir.

SON HABERLER

Dört devlet bakanı bir konsey teşkiline karar verdiler

Bağdad, 10 (A.A.) — Dün İran, Irak, Afganistan Hariciye nazırlarile Türkiye Hariciye Vekili arasında imza edilen dörtler misakına "Tahranda müzakerelerin cereyan ettiği saraya izafeten„ "Saadabad paktı„ ismi verilecektir.

İRAN HARİCİYE NAZIRININ NUTKU

Tahran, 10 (A.A.) — Pars Ajansı bildiriyor:

Saadabad sarayının bahçesinde paktın imzasından sonra, İran Hariciye nazırı B. Samyi aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Bakanlar, aziz kollekler,

Şu dakikada hissettiğim sevinci tamamen ifade edebilecek kelime bulamıyorum. Fevkalâde ehemmiyeti haiz bir eser kurduk. Bunun temelleri önünüzde bulunan ve Saadabad pektı ismini vermekliğime müsaadenizi rica edecek olduğum diplomatik vesikanın altına koyduğumuz imzalarla iki sene evvel Cenevrede, atılmıştır. Dört memleket münasebatına hâkim olan samimî ve candan anlaşma bağlarını bozulmaz bir surette temhir ettik.

Dört dost millet tarafından takib edilen bu ülkünün tahakkukunun temsil etmekle bahtiyar bulunduğum memleketin merkezinde vukubulmuş olmasından dolayı bilhassa mesudum. Bu hâdiseden dolayı, İranın komşusu olan üç dost devletin, Tahran delege heyetlerini göndermek suretiyle, majeste Şah Pehlevinin arzusunu tatbikan hükûmetim tarafından yapılan teşebbüse karşı ilk günlerden beri gösterdikleri hüsnü kabulü, tebarüz ettirmek istemiş olmaları itibarile bilhassa müftehirim.

Yapageldiğimiz ve ehemmiyeti kimsenin gözünden kaçamıyacak olan bu eserin burada medhiyesini yapmak benim için faydasızdır. Bu, bundan böyle çözülmez bağlarla birleşmiş olan dört milletin yalnız Batı Asyası barışının muhafazası için değil, ayni zamanda umumî barışın vikayesi için bir hizmetleridir. Bundan böyle dört memleket Milletler Cemiyeti çerçevesi dairesinde, diğer komşulariyle olan dostane münasebetlerinin muhafazasına kıskanç bir surette ihtimam etmekle beraber, kendilerini alâkadar eden bütün sahalarda faal ve sıkı bir teşriki mesaide bulunacaklardır. Bu teşriki mesainin, bu memleketleri biribirine bağlıyan bağların en samimî en candan ve en itimadlı bağlar olmak itibariyle daha ziyade verimli olacağına eminim.

Aziz kolleklerim, başarılan eserden dolayı sizleri tebrik ederken, İranın tesis edebildiğimiz doğu manzumesinin iyi bir surette işlemesi için vaki olacak hizmetinden dolayı ne kadar çok memnun olduğunu söylemekliğime müsaadenizi rica ederim.

Kadehlerimizi, en samimî arzularımdan birini yerine getirdiğimiz devlet reislerimizin büyüklüğüne, tesis ettiğimiz antantın sağlamlığına ve burada temsil etmekle bahtiyar bulunduğumuz dört kardeş milletin refahına benimle beraber kaldırmanızı rica ederim.„

Türkiye Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Aras, mes'ud bir surette başarılarak dört dost memleket arasında, mevcud dostluk ve teşriki mesai bağlarını kuvvetlendiren ve dünya barışını tarsin eden teşebbüsten dolayı İran hükûmetine gerek kendi ve gerek Afganistan ve Irak kollekleri adına teşekkür etmiştir.

Bunu müteakib Şahinşahın şerefine içilmiş ve dört nazır saraya giderek, en eski hariciye nazırı olması itibariyle doktor Tevfik Rüştü Arasın başkanlığında dört devlet antantının konseyi halinde toplanmışlardır.

NEŞREDİLEN PROTOKOL

Dört nazır şu protokolu imza etmişlerdir:

"Saadabad paktını imza etmiş olan dört devletin hariciye nazırları 8 temmuz 1937 de toplanarak aşağıdaki kararı vermişlerdir:

"Paktı imza etmiş olan devletlerin müşterek menfaatlerini alâkadar eden meseleler hakkında görüşmek ve hareketlerini telif etmek maksadiyle, dört devlet hariciye nazırlarından mürekkeb bir konsey teşkil edilecek ve bu konseyin başkanlığını sıra ile Afganistan, Irak, İran ve Türkiye hariciye nazırları tarafından ifa edilecektir. Maahaza, Tahranda Saadabad sarayında imza edilmiş olan paktın akdiyle neticelenen müzakereler, Majeste Şehinşah Pehlevî hükûmetinin teşebbüsile yapılmış olduğundan konseyin ilk sene için başkanlığı İran hariciye nazırı tarafından deruhte edilecektir.

Keza, devre başkanının nezdinde bir sekreterlik ihdas edilecek, ve bu sekreterlik başkan tarafından kendi bakanlığının memurları arasından seçilecek bir genel sekreter ile konseyin diğer azası tarafından tayin edilecek üç sekreterden müteşekkil olacaktır.

İmza: Aras, Naciyülasil, Samyi, Faiz„

Yukarıdaki protokolün imzasından sonra B. Samyi, konsey başkanlığı vazifesini deruhte ederek kollekelerine teşekkür ve kabul edilen aşağıdaki karar suretini teklif etmiştir:

"İran Hariciye Nazırı Ekselans B. Enayetullah Samyi'nin başkanlığında toplanan Doğu Antantı konseyi:

1 — Halen Türkiye tarafından işgal ebilmekte ve eylül ayında Türkiyeden inhilâl edecek olan Milletler Cemiyeti konseyi azalığına İranın namzed gösterilmesine ve bu namzedliğin müdafaasına ve İranın da azalık müddetinin sonunda bu azalığın alfabe sırasile antant azalarına geçmesi için bütün tedbirlerin alınmasına,

2 —İranın namzedliği ile birlikte, Avrupa ve Asya memleketi olan Türkiyenin faydalı faaliyetine devamına imkân bahşolmak üzere, Milletler Cemiyeti konseyinde kendisine yarı daimî azalık temini için, tekrar seçilmesini teklife ve bu teklifin müdafaasına,

3 — Devre başkanından Milletler Cemiyeti paktı çerçevesi ve ruhu dairesinde yapılmış olan bu paktın imzasından cemiyet genel sekreterliğinin haberdar edilmesini rica etmeğe,

4 — Keza konsey başkanından, paktın imzası münasebetile, komşu devletlere paktı imza etmiş olan devletlerin, gerek münferiden ve gerek müştereken, mesud bir surette mevcud olan karşılıklı dostluk münasebetlerinin idame ve ifası hakkındaki samimî arzularının bildirilmesini rica etmeğe karar vermişlerdir.

İmza: Samyi, Faiz, Aras, Naciyülasil.„

Ispanya harbindo

Muhtelif hükûmetlerin müdafaa ettikleri tezler nedir?

İspanyada dahilî harb başlayalı bir hafta sonra tam bir sene olacak. Bugün muharebe biraz şiddetini kaybetmiş bulunuyor. Fakat milletlerarası sahada ihtilâf çok büyük.

Bu ihtilâfı teşkil eden şeylerden başlıcası ademi müdahale, kontrol ve gönüllüler meselesi. Bu ihtilâfta çarpışan üç tez var:

1 — İtalyan — Alman plânı,

2 — Fransız — İngiliz plânı,

3 — Bitaraflar plânı.

Bunları esas hatlarile şu şekilde hulâsa edebiliriz:

İtalyan — Alman Plânı:

1 — Deniz kontrolü kaldırılmalı,

2 — Kara kontrolü kalmalı,

3 — Gönüllüler geri çekilmemeli,

4 — Frankoya muharib hakkı vermeli.

İngiliz — Fransız plânı:

1 — Deniz kontrolü kalmalı,

2 — Kara kotrolü de kalmalı,

3 — Gönüllüleri geri çekmeli,

4 — Frankoya muharib hakkı vermemeli.

Bitaraflarm plânı:

1 — Deniz kontrolünde esaslı değişiklik yapmalı,

2 — Kara kontrolünde esaslı değişiklik yapmalı,

3 — Gönüllüler bahsinde müzakereye girişmeli,

4 — İki tarafa da muharib hakkı vermeli.

Bu ayrı ayrı noktai nazarlar karşısında asıl alâkadar olanların, yani İspanyada çarpışan iki tarafın da düşünceleri şudur:

Franko kendisine muharib hakkı tanınmasını istiyor. Bu suretle, generalin tezine İtalya ile Almanya müzaheret etmiş bulunuyorlar.

Diğer taraftan, general Franko gönüllülerin çekilmesine razı. Fakat, bunun için gene kendisine muharib hakkının tanınmasını ileri sürüyor.

İspanya hükûmeti ise, gönüllülerin çekilmesine razı olmuyor ve Frankoya muharib hakkı verilmesine de itiraz ediyor.

Bu suretle, ihtilâf içinden çıkılmaz bir hal almış bulunuyor.

HARP DEVAM EDİYOR

Vitoria 10 (A.A.) — Hükûmetçiler, Valmaseda civarındaki mevzilere karşı bir mukabil taarruz yapmışlarsa da bu teşebbüsleri muvaffakiyetsizlike neticelenmiş ve büyük zayiat vererek ricat etmeğe mecbur kalmışlardır.

Santander ovasına hakim bulunan sırtlar asilerin elindedir.

Madrit 10 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Madrit cephesi kıtaatımız Brunettein cenubunda sağ cenahtan ilerlemeğe devam etmektedir.

Villanueva del Prodiillo mıntakasında sol cenahtan düşmanı muhasara etmekteyiz.

Sıcak

Amerikada vahim bir şakil aldı

İstanbulda hararet 34 dereceyi buldu

Hava iki gündenberi yine fevkalâde sıcak geçiyor. Evvelki gün ve dün hararet 34 dereceye çıkmıştır. Dün öğleden sonra her taraf tatil olduğundan binlerce kadın erkek plâjlara, deniz kenarlarına akın etmiştir.

Nevyork 10 (A.A.) — Amerikada şimdiye kadar yüzden fazla ölüm vakasına sebebiyet veren şiddetli sıcaklar gitgide artmaktadır. Sıcaklar böyle devam ederse ölüm vakalarının daha vahim bir şekil almasından korkuluyor..

Atina 10 (Husust) — Sıcaklar Yunanistanın her tarafında iki gündenberi daha ziyade fazlalaşmıştır. Dün burada termometre 38 dereceyi bulmuştu.

MEZHEP KAVGALARI

SÜNNİLİK VE ŞİİLİK MÜCADELESİ

Tefrika numarası: 9

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Habîre zindanlarında kim varsa hepsinin başlarını kesin!

Halife ordusu kumandanı onun başını kestirerek bir mızrağa geçirtmış. Medine sokaklarında gezdirtmişti. Başsız cesedini de zalimane bir vahşetle, Medinenin Kûfe kapısında salbettirmişti.

Harp meydanının vaziyeti, çok feciydi. Ehlibeyt uğrunda can veren bu zavallıların cesetleri, olduğu yerde terkedilmişti.

Nihayet Muhammed bin Abdullahın akrabasından bir kadın, bu faciaya tahammül edememişti. Diğer maktullerin kadın ve çocuklarını toplıyarak o ölüm mahşerine gitmiş.. kanlar içinde yatan o cesetleri, gözyaşlariyle sevgilile - rine defnettirmişti.

Halife Mansur; zekâsı ve ordusunun kuvvetiyle (Medine) deki bu isyanı bastırdıktan sonra, derhal isyanın ikinci cephesine geçmişti.

Basra ve Ahvazda isyan eden İbrahim, büyük kardeşi Muhammed bin Abdullahın (Medine) de uğradığı felâketten haberdar değil di. Başına oldukça mühim bir kuvvet toplamış; halifenin ordusuna birkaç defa, ağır darbeler indirmişti. Hattâ bir defasında; bu orduyu (Kûfe) ye kadar ric'ate mec - nı bastıran ordunun da, serbest kalarak şarktaki orduya iltihak etmesi üzerine; İbrahimin vaziyeti birdenbire müşkülleşmişti.

İki ordu, son ve kat'î harbi vermek için Fırat sahillerinde karşılaşmışlardı. İbrahim, Kerbelâ şehitlerinin kanlariyle sulanan bu topraklarda, hayatın en çetin bir imtihanına maruz kaldığını anlamıştı. Bütün kuvvetile ve son ümidile halife ordusunun üzerine atılmıştı. O koca orduyu, bir hamlede dağıtmıştı. Eğer bu hamle, bir kere daha tekrar edilseydi, Abbasî ordusundan hiç bir şey kalmayacaktı.

Fakat, bu genç ve acemi ihtilâlci; kazandığı bu parlak muvaffakıyetten istifade etmeyi bileme - mişti. (İmamı Ali) evlâtlarına has olan mertlik ve kahramanlık hislerine kapılarak kaçanları takip etmemişti... Abbasî ordusunun kumandanı (İsa) ise, büyük bir soğuk kanlılık göstererek, ordusunun dağılan efradını toplamış; mahirane bir manevra ile, baskın tarzında bir mukabil taarruza geçmişti.

Bu hücum o kadar seri ve o kadar umulmaz bir tarzda yapılmıştı ki; zafer neşesiyle sermest olan İbrahimin kuvvetleri bir anda eriyiermişlerdi.

İbrahim, - büyük kardeşi Muhammed bin Abdullah gibi — muhtelif yaralar almasına rağmen son nefesine kadar elindeki kılıcı terketmemişti. Nihayet bir akşam güneşi, Fırat sahillerinin kumları üzerine son kızıl renklarını serperken; İmamı Alinin bu cesur hafidi de, al kanlar içinde yere serilmişti.

(Ehlibeyt) i takip eden ve sonu gelmiyen facialardan, bu kanlı haile de bu suretle hitama ermişti. Fakat Abbas İhalifesi Mansur da cidden büyük bir tehlike geçirmişti. Eğer, bu ihtilâl acemi ellerle idare edilmemiş, ve böyle bir netice vermemiş olsaydı; hiç şüphesiz ki Abbasî saltanatı bu iki kardeşin indirdiği darbe ile tarihin karanlık mezarına gömülüp gidecekti... Lâkin Mansur; zekâsı, idaresi ve bilhassa muhtelif harplerde pişmiş olan ordusunun cevvaliyeti sayesinde; hem şahsı, hem de henüz teessüs etmiş olan Abbasî saltanatını, büyük bir felâketten kurtarabilmişti.

Halife Mansur, bu suretle müthiş rakibini imha ettikten sonra, büyük mikyasta bir intikam hareketi başlamıştı. Basra ve havalisinde, âsilere yardım edenlerle bunların bütün ailelerinin efradı kâmilen idam edilerek evleri bile temellerine kadar yıktırılmış.. taş taş üzerinde bırakılmamıştı.

Bilhassa (Medine), en korkunç bir intikam sahnesi halini almıştı.. İsyanla alâkadar olanların isimlerinden ve cisimlerinden, nam ve nişan bırakılmamıştı. Kesilen başlar, yıkılan ocaklarla da iktifa edilmiyerek, bunların bütün hurmalıkları köklerinden budanmış.. ateşlerde yakılmıştı. .

Halife Mansur, (İmamı Ali) torunlarının malik oldukları bütün mal ve emlâkin haciz edilmesine.. Her sene (Mısır) dan gönderilen bir miktar zahirenin de derhal kesilmesine emir vermişti.. O sırada (İmamı Ali) hanedanının en büyüğü olan (İmamı Cafer Sadık) bu korkunç emir karşısında titriyerek:

— Hanedanımızın yüzlerce efradı; bugüne kadar, fakri zaruret içinde meşakkatli bir hayat geçiriyorlar.. şereflerini muhafaza etmek için bütün bu sıkıntılara mütevekkilâne sabrediyorlardı. Bundan sonra, ne yapacaklar. Artık, bir lokma ekmek bir tek hurma bile bulamayacaklar. Sokak başlarında dinlenmeye mecbur kalacaklar. Resülüekremin evlâtlarını dilendirmek.. Yersiz, yurdsuz bıra karak boyunlarını bükmek; (Emirülmüminin) adını taşıyan (Halifeiresül) a yakışır mı?..

Diye haber göndermişti.

Halife; bu yürekler parçalayan şikâyete, şu kısa cevabı vermiş:

— Ölüm, insanları her türlü ıstıraptan kurtarır. Bu şekilde yaşamak güç geliyorsa, ölüm, kendilerini bekliyor.

Demişti.

Halife Mansur, bununla da iktifa etmemişti... Üç yüz kahramanla koca Abbasî ordusunun sel gibi hücumlarına karşı koyan (Muhammed) in kesik başını, (Habîre) kalesinin zindanlarında yatan babası (İbrahim) e göndermişti.

İbrahim, oğlunun kızıl kanlara bulanmış başını görür görmez; harikulâde bir metanet göstermiş.. gözlerinden taşan kızgın yaşlar aksakalları arasına süzülüp giderken, acı acı gülümseyerek; o başı getiren adama:

— Git.. efendine bildir ki.. bütün zalim hükümdarlar gibi, onun ikbal ve saadeti de çabuk geçer... Dünyada, hiç şey fanidir. Çok geçmeden, hepimiz bu fanî cihandan göçüp gideecğiz.. Yarın; o da, biz de, (Rabbülâlemin) in huzuruna çıkarak, bu dünyadaki hareketlerimizden hesap vereceğiz.

Demişti.

Halife Mansur, kendisine söylenen bu sözlere, evvelâ hayret etmişti. Ve sonra kimbilir yine nasıl bir evhama kapılarak büyük bir sinir buhranı geçirmiş:

— Kesin.. Habîre zindanlarında kim varsa, hepsinin kafalarını kesin...

Diye emir vermişti.

Bu emir, derhal kale kumandanına tebliğ edilmişti.. Ve aylardanberi ağır zincirler altında, kalenin derin zindanlarında inleyen yirmi sekiz kişi, birkaç dakika zarfında kılıçtan geçirilivermişti.

Mekke ve Medinede bulunan (Ehlibeyt), artık bu topraklarda barınamayacaklarını hissetmişlerdi. Dedelerinin yurdunu terkederek, şuraya buraya hicrete karar vermişlerdi.

Bir kısmı, Yemen taraflarına, Habeşistana, Şimalî Afrikaya gitmişlerdi. Diğer bir kısmı da İran, Azerbaycan, ve bilhassa Horasan taraflarına gidip yerleşmeyi tercih eylemişlerdi.

(Ehlibeyt) in bu suretle etrafa dağılması, İslâm âleminde muhtelif hâdisata sebebiyet vermişti. Fakat bunun en mühimmi, Azerbaycan ve Horasan taraflarında (Şiîliğin kökleşmesi idi.

İşte bu tarihten itibarendir ki; Türkler artık kendi millî ve siyasî işlerinin hudutlarını tecavüz etmişler.. henüz bir asırdanberi kabul etmiş oldukları (İslâm dini)nin siyasî mukadderatına karışarak, çetrefil bir davaya girişmişlerdi.

Vakıa Mansur, saltanatının son senelerine doğru, fikir ve muhakeme itibariyle bir hayli yükselmiş.. gerek (Eba Müslim) i nankörce katlettiğine, ve gerek (Ehlibeyt) e karşı reva gördüğü feci ve kanlı muamelelere çok nedamet etmişti. Hattâ yaptığı haksızlıkları tamir etmiş olmak için, (İmamı Hasan) ın torunlarından bir zatı (Medine) ye vali tayin eylemişti.

Fakat onun bu hareketleri; artık kendi lehine hiç bir fayda temin edemediği gibi; İran, Horasan ve Azerbaycanda da artık siyasî ir zümre şekline giren (Şiî)liğin açtığı büyük cereyanın önüne geçememişti. İslâm ve Türk âlemini, o günden bugüne kadar birçok sademelere maruz bırakan mücadele, büsbütün yeni bir safhaya girmişti.

(Arkası var)

Mevsim söhbeti

Yaz söylenişleri

Yazan:

Hakkı Süha Gezgin

İnsanla dünya arasındaki uygunsuzluğu, tezadı yaz, her vakitten, her mevsimden daha büyük bir kuvvetle belirtir. Sıcak, insanı uyuşturan, tatsız, berbat bir içkidir. Toprağı bir ana gibi verimli yapan, tarlaları olgun başaklarla dolduran, dalları yemişlerin ağırlığı ile eken yaz, bizi kısırlaştırır..

Canlılar içinde yalnız arı ve karınca çalışır. Arıya şaşmıyorum. Çünkü, o bin çiçekten emdiği eksirlerle sarhoştur. Ağzında mayalanan balın kokusu, başına vurur, içi kızgın güneşlerden daha ateşlidir. Gevrek peteğini, mırıldana, mırıldana, doldurur.

Ama, karınca böyle değil. Alevli göğün, üstüne bir saç gibi kapandığı tutuşmuş topraklarda kendinden büyük taneleri sürükliyerek bunalır.

Karıncayı bize çalışkanlığın örneği diye gösterirler. Keskin zekâlı "lâfonten, bile bu masala inanmıştır.

Fakat, açıkcası şu, ki karıncanın çalışkanlığı, güzel ve büyük manalı bir çalışkanlık değildir. Onda cimri, nekes adamların hali var. Alnının teri hiç kurumaz. Kendine lâzım olandan beş kere daha çoğunu toplar. Yuvasında büzülecek kadar bile gövdesine yer yoktur. Aç gözlülük yüzünden çatlayan oburlar gibi, o da, bütün kış, rahat rahat serile serpile uzan maktan mahrum, bir köşeye kıvrılır. Her yıl, bahar, çiçek kervanlarile kırlarda konup göçerken onlarda bir ikinci çırpınma başlar. Yuvalarında çürüyen, bozuk kokularile yuvanın havasını zehirliyen artık zahireyi dışarı atarlar. Fakat asla ibret almazlar. Bu hal, bu yersiz yorgunluk onlara ders olmaz. Yaz gelince, yine o doymaz iştahlarile biriktirmeğe başlarlar. Bize örnek diye gösterilen faziletli karınca, işte böyle aç gözlü, bu kadar ihtiraslı bir mahlûktur. Başlarken yazın toprakla insan üstündeki ters izlerine biraz dokunmuştum. Evet yemişleri boyayan kavunların içini serin bir balla dolduran bir ana karnı gibi çatlak toprak, ancak bu kızgın günlerde doğurur.

Biz, insanlar bu mevsime "ölü,, deriz. Kara kış içinde inine çekilip uyuyan hayvanlarla, bu bakımdan bir yakınlığımız göze çarpar. Mektepler kapalı, meclisler kapalı, mahkemeler kapalıdır. Şehirlerdeki iş tutarı, yarıdan daha aşağılara iner.

Yaylalara, deniz kıyılarına göçbaşlar. Hazım yollarımız bozulur. Çünkü yemekten çok içeriz. Kımıldamak, çekitaşı kaldırmak kadar bizi yorar. Esnemek bile bir spordur. Hele yayladan kasabaya, plâjdan şehre dönmek kutba seyahat neviinden bir şey olur.

Ben, zengin olmadığım için yazı sevmem. Bu düşüncemi söylediğim vakit bir dostum şaşmış:

— Bu da nasıl lâkırdı?...

Demişti. Ne söylesem bu inatçı arkadaşın:

— Lâf!

Diyeceğini bildiğim için susmuştum. Ama, siz onun gibi insafsız değilsiniz. Bu satırları ben sıcakta yazdım, siz de sıcakta okuyacaksınız. Bana hak vereceğinizi umuyorum.

Evet, yaz, zenginlerin mevsimidir. Çünkü sıcaktan kurtulmak, göç. Soğuğa lutr bir kürkle de yamalı bir hırka ile de karşı durulur. Lüks bir şanday ile adî bir zıbına rüzgâr, aynı kuvvetle çarpar. Gümüş radyatörlü parıl parıl bir kaloriferle bir çalı ocağının bir saç sobanın, bir toprak mangalın sıcağı birdir. İşin keyif zevk yanı tabiî başka..

Gel gelelim sıcaktan böyle ucuzca yakamızı sıyıramayız. Kaynar buğuların geçtiği kalorifer borularından, buzlu sular koşturarak ortalığı serinletmek kolay değil. Rüzgârların hiç dinmediği yerlerdeki köşlere yerleşmek güneşin sık yapraklarından süzüle süzüle yeri bulamadığı yemyeşil korular da balık ağı salıncaklarda yan gelmek için bol para ister.

Zaten para olduktan sonra insan evinden kımıldamadan da yazı uzaklaştırabilir. Şam kaaları ne güzel örneklidir. İçinde tepeleri oyma taçlı mermer direklerin ak gölgeleri yüzen havuzlu salonlarda, somaki sedirlere serili ipek şilteler, serin fiskiyeler arasında sıcak duyulur mu?

Hele bu havuzlara iri buz kalıplarını atar suya şişeleri terleten, gümüş ağlardaki meyvaları buğulandıran bir soğukluk verirseniz, yaz nerede, sıcak nerede kalır?

Fakat bunun için maaş yetmez, orta hallilik yetmez. Zengin olmak, düşünmeden harcayabilecek bir halde bulunmak gerek.

Sonra, İstanbul ve hemen hemen bütün Anadoludaki yalı işinde iklim şartları hiç düşünülmemiştir. Şimdi çektiğimiz sıcak eziyette biraz değil, birçok da bunların payı var.

Sıcak, Bağdat da İstanbuldakinden, İzmirdekinden daha iyi karşılanmıştır.

Ama, sevgili okuyucular madem ki paramız yok. Çenemizi ne diye yoralım! Sıcağa idman ede ede belki cehenneme alışır, mükâfatımızı orada görürüz. Tesellisi bizim nemize yetmez!..

Askelik işleri

Eminönü Askerlik Şubesinden:

Şubemizde kayıdlı emekli ve yedek subaylarla askerî kâtib ve memurlardan 35 — 36 senesi şube haricine çıkarak akibetleri meçhul kalanların bulundukları mıntakanın şubesine müracaatla şubemizi haberdar etmeleri ilân olunur.

Sağlık

Servisimiz

Hususî doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Ayni şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Paksi de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—2 numarada salı ve cuma günleri ayni saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Ayni zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Eşsiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en ehven şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır.

İsimlerini yazdığımız doktor, dişçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

KURUN

Hizmet kuponu

Bu kuponu gazete idaresine getirenler

1 — Küçük ilânlarını parasız bastırırlar.

2 — Kurunun hekimlerine parasız baktırırlar.

3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenir.

SAFO

A. Dode - H. Rifat

Sayfiyede okunacak güzel bir roman

VAKIT Kitabevi . 100 kuruş

YENİ ROMANLAR

Çıplaklar

100 Kuruş

Açlık

50 Kuruş

Yazan:

Refik Ahmed SEVENGİL

Dağıtma yeri VAKIT kütüpanesi

Tefrika Numarası: 7

Yazan: Feliks Bavman

Çete, polis merkezlerini basıyor!

Con Dillinger çetesi efradı, mitralyözler, tüfekler, rovelverler, cephaneler, zırhlı yelekler aşırıyorlar!

1924 senesi Temmuz ayında bunaltıcı derecede sıcak bir akşam üstü, İndiyanada Mursville müstemleke malları satan tacir Mister Morganı karmanyola etmekle, Con Dillinger, ceza kanunda ceza yazılı ilk suçunu işliyor. O zaman 21 yaşında bulunduğundan, 4 sene ıslahhaneye ve sonra 4 sene de hapishaneye kapatılıyor. Islahhanede ortalığı altüst eden delikonlu, hapishanede uslanmış göründüğünden, vali, mütebaki cezasını affediyor. Fakat, çok geçmeden aldandığı anlaşılıyor. Çünkü, 29 yaşında tekrar serbest kalan delikanlı, hapishaneden çıkar çıkmaz, karmanyolalar, banka baskınları biribirini takib ediyor. Blâfton bankası baskınından dolayı Con Dillinger, tekrar yakalanıyor. 22 Eylül 1933 tarihinde yeniden tevkif edilen bu azılı delikanlı, Lima Şerifine, yani Limanın en yüksek zabıta âmirine gönderiliyor. Şerifin hapishanesinde iki hafta kaldıktan sonra, bir gece eski hapishane arkadaşlarından üçü gelerek, Jessi Sarber ismindeki Şerifi öldürüyor ve onun resmî otomobilile, Con Dillingeri kaçırıp, kurtarıyorlar. Bu hususta bir dördüncü arkadaşın da yardımı dokunuyor. Kaçarken "Şerifin resmî otomobili içerisinde, meçhul gece ziyaretçileri oturuyordu. Ve direksiyonu idare eden de... Reis Con Dillingerdi!,

Con Dillingerin hapishaneden kaçırılmak suretile kurtarılışından 10 gün sonra, İndiyanada Obörn polis merkezinin kapı ve pencereleri kırıldı. 14—15 teşrinievvel gecesiydi. nokta bekliyen memur, ne olup bittiğini anlıyacak vakit bulamadı. Baskıncılar tarafından, bir kurşunla der hal yere serildi.

Haydutlar, bastıkları polis merkezini altüst ederek, şunları topladılar ve kapının önünde bekliyen iki otomobile yüklettiler: Birkaç mitralyöz, bir düzine tüfek, birkaç düzine rovelver, bir yığın cephane ve bütün zırhlı yelekler! Hülâsa, orada bu kabil ne var, yoksa hepsini!.

Bu işi son derecede süratle yerine getirerek, geldikleri iki otomobille. hiç bir iz bırakmadan kaçıp gittiler!

En geniş sahadaki bütün polis merkezlerinin ve bağlı bulundukları müdürlüklerin, bu hiç beklemedikleri müthiş sürprizi duyar duymaz çılgına döndükleri tahmin edilebilir!

Bu çılgına dönüş, kendilerinin uğradıkları bu pek şaşırtıcı ve doğrusunu isterseniz oldukça utandırıcı mağlûbiyetten dolayı değildi. Birçok memleketin zabıta memurları, suçlularla hiç arası kesilmiyen uğraşmadabir muvaffakiyetsizlik üzerine cahil ve ahmak bir halk kütlesinin mübalâğalı gülümseyişini, göz kırpmaksızın hazmetmeğe alışkındır.lar!

Zabıtanın mücadelesi, aslâ umumun mülâhazasına tabi bir seyir takib etmez. Zabıta, bütün vasıtaları ve bütün dile gelmiyen fedakârlıkları ile herkesin canını ve malını muhafaza etmek üzere didinir, fark gözetmeksizin, işin iç yüzünü hiç bilmiyen, hiç bir makul ve mantıkî sebeb mevcud olmadığı halde suçluyu bir kahraman olarak görmek istiyen halk tabakasını da ayni özveri ile, korur!

Halbuki, aslında, suçlu, bir kahraman değildir; bilâkis, sadece bir suçludur!

Amerika Birleşik hükûmetleri zabıta teşkilâtı da, o zaman kendi prestijlerinin bu baskınla bozulmasından ziyade, başka bir sebeple büyük üzüntü duydular: Obörn polis merkezini basan Con Dillingerin gangster çetesi, bu suretle bütün bir suç kumpanyası efradının tepeden tırnağa kadar en son sistem silâhlarla teçhiz edilmesine yetecek derecede külliyetli silâh ve cephane ele geçirmişti. Dolayısile de, Con Dillinger gangster çetesi, çok korkunç bir hüviyet edinmiş, demekti; artık sadece tehlikeli saymak, vaziyeti tam dehşetile görememek sayılırdı!

Bu aman vermez çete, artık ele, avuca sığmaz bir varlık şeklini almıştı!

Diğer bir vak'a daha oldu; ve Obörn polis merkezi baskınından tam 24 saat geçer geçmez!

15—16 teşrinievvel gecesi de, gene İndiyana hükûmeti hudutları içerisindeki polis merkezlerinden Peru polis merkezinin kapı ve pencereleri kırılarak, gene nokta bekliyen memur bir kurşunla derhal yere serilerek, Obörndeki vak'a, aynen tekrarlandı. Mitralyözler, tüfekler, rovelverler, cephane ve bütün zırhlı yelekler aşırıldı, süratle otomobillere taşınarak, gene süratle, bütün çete mensupları kaçtılar!

Hem de polisi bu hareketlerine engel olmağa davranamadan, müsademesiz, kendi hesaplarına zarar, ziyansız, işlerini başararak, kayıplara karıştılar!

Artık, bu vaziyete daha fazla tahammül edilemezdi. İşe, kökünden bir son vermek gerekti... Muhakkak!

(Arkası var)

BORSA

10 - 7 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Sterlin	628.—	Pezeta	—
* Dolar	127.—	* Mark	31.—
* Frank	98.—	* Zloti	23.—
* Liret	115.—	* Pengo	25.—
* Belçika Fr.	84.—	* Ley	14.—
* Drahmi	23.—	* Dinar	52.—
* İsviçre Fr.	575.—	Yen	—
* Leva	23.—	* Kron Isveç	32.—
* Florin	68.—	* Altın	1046.—
* Kron Çek.	84.—	* Banknot	257.—
* Şilin Avus	23.—		

ÇEKLER

* Londra	627.	* Viyana	4 1962
* Nevyork	0,7895	* Madrid	13 8755
* Paris	20.435	* Berlin	1 9675
* Milâno	15 0160	* Varşova	4,17
* Brüksel	4 6950	* Budapeşte	3 9875
* Atina	87 1610	* Bükreş	107 0175
* Cenevre	3.4530	* Belgrad	34 45
* Sofya	63,7958	* Yokohama	2 74
* Amsterdam	1.4425	* Moskova	24 115
* Prag	22.7275	* Stokholm	3,0933

ESHAM

İş Bankası	9 80	Tramvay	—
Anadolu	24.—	* Çimento	13,05
Reji	1 60	Ünyon Del.	—
Şir. Hayriy	.—	Şark Del.	—
Merkez Bank	87.—	Balya	.—
U. Sigorta	.—	Şark m. ecza	—
Bomonti	9.—	Telefon	—

İstikrazlar — Tahviller

* 1933 T.Bor. I	16 15	Elektrik	—
* " " II	15 125	Tramvay	—
" " III	15 15	Rıhtım	—
İstik.Dahili	94 —	* Anadolu I	40 10
Ergeni İstik.	95 —	* Anadolu II	40 10
1928 A M	00	Anadolu III	--
S. Erzurum	96 75	Mümessil A	33 80

Takvim

	PAZAR	Pazartesi
	11 Temmu	12 Temmuz
	2 C.Evvel	3 C.Evvel
Gün doğuşu	4 37	4 38
Gün batışı	19,42	19 42
Sabah namazı	3 00	3,00
Öğle namazı	12 19	12 19
İkindi namazı	16,19	16,19
Akşam namazı	19,42	19.42
Yatsı namazı	21.43	21.43
İmsak	2.23	2.23
Yılın geçen günleri	192	193
Yılın kalan günleri	173	172

Kütahyadaki elektrik santralı

Memleketin birçok yerine ucuz elektrik cereyanı verecek

Memleketin muhtelif mıntakalarında kurulacak olan büyük elektrik santralları hakkındaki etüdlerden bir kısmı bitirilmiştir.

Kütahya santralı, ikinci beş senelik plâna girecek fabrikalardan bir kısmının enerjisini temin edecek ve ayni zamanda İstanbula kadar olan geniş bir mıntakaya cereyan verecektir.

Santral için Porsuk çayı sahilinde bir yer tesbit edilmiştir. Kütahya santralı 4 800 000 liraya mal olacak, muhtelif yerlere cereyan vermek için de ayrıca beş milyon lira harcanacaktır.

Elektrik kilovatının satış fiatı santralda 0,75 kuruş. Kütahya sanayiinde 0,61; Kütahya — İstanbul hattında 1,22; Eskişehirde 1,75, Bursa — Karaköy hattında 2,42 kuruş olacaktır.

Piyangoda eşya kazananlar

Türk Hava Kurumu Kadıköy Şubesinden:

Şubemizin tertib ettiği eşya piyankosu 27 haziranda çekilmiştir. Pazardan maada her gün saat 9 dan 12 ye kadar biletlerle Cumhuriyet Halk Partisi binasında şubemize müracaat edilerek eşyanın alınması ve 31 temmuza kadar alınmayan eşyanın Kuruma teberrü edilmiş sayılacağı ilân olunur.

Her Gün Bir Hikâye

Bir otomobil ve bir sigorta oyunu!

Herbert Kuntse

Georg bir sıçrayışta direksiyona geçerek, Edite elile işaret etti:

— Haydi, atla!

Edit, bir yandan ufacık burnu üstüne pudra sürerek, bir yandan el çantası aynasına göz atarken, bu vaziyetini yarı değiştirip, 4 üncü defa pudralanışına biraz ara verdi ve ufacık ayaklarından birini uzattı, otomobilin basamağına koydu. Eskice ve küçük olan otomobilin içerisine şöyle bir göz gezdirdi. Sonra:

— Aa! dedi. Ben bu hırdavat sandığının içerisine giremem!

Bunu der demez de, geriye çekildi, çabuk çabuk yürüyüşle sıyrıldı!

Georg, arkasından muğber nazarlarla baktı ve kendisi de inmeğe davrandığı sırada, pantalonunun paçası frenin alt kısmında bir yere takıldı. Bacağını çekince de, pantalonu ta diz kapağına kadar yırtıldı. Halbuki, taksitle yaptırdığı elbisenin bedeli, daha tamamile ödenmemişti!

Bekâr delikanlı, apartımandaki dairesine pantalonun yırtığını dikmek üzere gözlü iğne ve tire aradı. İkisini de bulamadı. Gözlü iğne yerine bulduğu şey, bir toplu iğne idi!

Bekâr delikanlının canı büsbütün sıkıldı:

— Edit, otomobilime "sandık, adını koyarak, binmeğe tenezzül etmedi. E, hakkı da vardı, ya! Edit gibi bir kadın otomobille gezmek isteyince, davet eden, şık bir otomobile sahip olmalıdır. Ama elden ne gelir? Öyle bir otomobil ancak 2,000 le 3,000 mark arası bir paraya, satın alınabilir. Bu parayı çalmadan nereden elde etmeli?

Kapının zili çalındı. Georg açtı. Ufak tefek, tıknaz bir adam, yusyuvarlak görünüşile karşısındaydı. Ufacık, hemen hemen kirpiksiz göz kapaklarını kırpıştıra kırpıştıra, kendisine otomobilin anahtarını uzatıp, şunları söyledi:

— İhtiyatsızlık etmişsiniz, delikanlı! Anahtarı, otomobilin üzerinde sokulu bırakmışsınız. Herhangi bir kimse, otomobilinizi kolaylıkla aşırabilirdi!

— Aman aşırsın da, tepe tepe kullansın!

Böyle mırıldanan delikanlı kapıyı çalıp anahtarı getiren yabancının İskoç desenli kravatına gözlerini dikti.

O, sordu:

— Otomobilinizi yüksek bir meblâğa sigorta ettirmişsinizdir, herhalde?

— Sigorta ettirmek mi? Değil yüksek bir meblâğa, bir marka bile sigorta ettirmiş değilim!

— Pek yazık!

Bu mukabelede bulunan tıknaz adam, davetsizce içeriye girdi ve kendisini prezanta etti:

— Adım Şviybus! Ben, "Enerji,, sogorta kumpanyasının mümessiliyim; otomobilinizi sigorta ettirmeğe delâlet etmek isterim!

— Bu, aklımdan bile geçmez, doğrusu! Bu sandık, 100 mark bile değmez!

Şviybus, cebinden çıkardığı kalın bir yaprak cıgarasının ucunu ısırarak, kaşlarını oynattı:

— Böyle demeyiniz!

Georg, hayretle adamın yüzüne baktı:

— Ne demek istiyorsunuz?

— Farzedelim, ki siz bugün otomobilinizi 2000 ve yahut da 3000 Marka bizim kumpanyaya sigorta ettirdiniz ve yarın da, bu otomobil aşırıldı; öbür gün, sigorta bedelinin tamamını derhal alırsınız. Ve bu para ile de gene derhal yeni bir otomobil satın alabilirsiniz!

Georg başından aşağı hem sıcak, hem de soğuk su dökülürcesine bir sarsıntıya uğradı. Birdenbire Editi hatırlaladı, düşündü, düşündü ve ansızın bir düşünce benimsedi. Kendisini çılgına döndüren bir fikir!

Bu sırada, Şviybus, koltuğunun altındaki çantayı açarak bir dosya çıkarıp alelâcele bir senet doldurmuş ve dolma kalemini Georgun eline tutuşturmuştu:

— İmzalayınız! Bu, sizin şansınız olabilir!

Kumpanyanın mümessilli - 60 Mark premiyi hemen tahsil etmemiş olmaksızın - gidince, Georg, plânını kurdu!

Akşam saat sekize doğru evinden çıktı. Apartımanın kapısı önünde duran kapıcı Klâfkeye bir cıgara ikram ederek, dakikası dakikasına bildiği halde, kendisine lâf olsun, diye saatin kaç olduğunu sordu. Ve gene lâf olsun, diyeymiş gibi o akşam "Titanya palas,, sinemasındaki bir filmin ilk gösterilişinde hazır bulunacağından bahsederek, köşe başındaki istasyondan 19 numaralı otobüse bindi. Fakat, ondan sonraki istasyonda inmiş ve yürüyerek evinin yolunu tuttu. Apartımanın bahçe parmaklığına tırmanırken bir köpek havladı, Georg, bahçeye atlayarak çabucacık bir çalılığın arkasına saklandı. Orada, köpek susuncaya kadar bekledi.

Garaj penceresini açmak güç olmadı; çünkü, Georg, sabun ve yün parçaları kullandı. İçeriye girince, ortalığı karıştırdı, yarı açılmış bir benzin tenekesini dikkatle yere indirip ortaya yerleştirdi. Başka bazı şeyleri de etrafa döküp saçtı.

Derken, benzinin üzerine akmış olduğunu, çoraplarının ıslandığını farketti. Fakat, bu gibi teferruatla meşgul olarak giriştiği işi yarıda bırakamazdı. Otomobili, kabil olduğu kadar sessizce dışarıya çıkarmak gerekti. Knospe sokağında "bulunmuş,, otomobillere müsait fiyatlar veren bir tacir vardı. Kendi otomobilini gizlice ona götürmeği tasarlamıştı!

Delikanlı, garajın içerisinde, direksiyona geçmiş, denemeyle uğraşıyordu, ki dışarıdan hafif bir gürültü işitti. Nefesini kesti. Garajın kapısı, usulca kurcalanıyordu.. Çok geçmeden kapı yavaşça aralandı içerisi dışarıdan akseden ışıkla bir parça aydınlandı. Ve bir gölge, otomobile doğru ilerlemeğe koyuldu!

— Yarın tekmillenecek —

İLÂN

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden: Ortaköy Katolik kilisesi Gültekin arka sokak No. 11 de İbrahim kızı bayan Zeliha Benliceli 9.7.937 tarihinde Sandığımıza bıraktığı para için verilen 23064 numaralı bonosunu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

(V. No. 22538)

KURUN doktoru

Necaetin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartımanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

MEMLEKET HABERLERİ

Erzurumda

Umumî Müfettişlik binasının temeli atıldı

Vilâyet içinde hummalı bir yapı ve umran faaliyeti var

Erzurum, 10 (A.A.) — Bu yıl vilâyetimizde inşaat faaliyeti büyük bir canlılıkla devam etmektedir. Bu ayın altısında Ilıca nahiye merkezinde bir hükûmet binasiyle modern bir nahiye müdürü evinin temel atımı yapılmıştır. Yeni kurulan Başkale kazası teşkilâtı tamamlanmıştır. Halk bu vaziyetten çok memnundurlar. Yeni hükûmet konağının ve kaymakam evinin beş sınıflı bir ilkokulun temelleri atılmıştır. Bu temel atma merasiminde umumî müfettiş Tahsin Uzerle kor komutanı korgeneral Muzaffer Ergut ve valimiz hazır bulunmuşlardır. Umumî müfettişimizle valimiz bu yeni inşaat dolayısile hararetli nutuklar söylemişler ve çok alkışlanmışlardır.

Trabzon - Tebriz yolunun üstüne rastlıyan bu mühim kaza ve nahiye merkezlerindeki resmî inşaat yarının mamur iki şehrinin nüvesini teşkil edecektir.

UMUMİ MÜFETTİŞLİK BİNASI

Umumî müfettişlik gurup inşaatı hazırlıkları tamamen bitmiştir. Büyük faaliyetle devam eden inşaat hazırlıkları yapıların çabuk biticeğini göstermektedir. Dün umumî müfettişlik binasının temel atma töreni büyük bir kalabalık huzurunda yapılmıştır. Umumî müfettiş Tahsin Üzer çok canlı ve veciz bir söylevle ilk taşı koymuştur.

Halkevinin temel atma merasimi de bütün memur, subay ve halkın huzuruyla yapılmıştır. Yeni Erzurum bu kış yepyeni simasiyle meydana çıkmış olacaktır. Binlerce usta ve amelenin hummalı faaliyetleri şehrin hayatında büyük bir değişiklik yapmıştır. Vilâyetin her tarafında yeni yapılar başlamak üzeredir. Bu hafta içinde Tortum ve İspirde kaza hükûmet binalarının temelleri atılacaktır.

ERZURUMDA KÜLTÜR İŞLERİ

Erzurum vilâyeti, kültür işlerinde bu yıl tam seferber haldedir. Bu hafta içinde Dumlu nahiye ve Hinis kaza merkezlerinde beşer sınıflı mekteplerin temelleri atılacaktır. Son iki ay içinde temeli atıaln ve inşa vaziyetine giren mekteplerin sayısı 21 i bulmuştur. Yeni yıl Erzurum ilk tedrisatının en verimli senesi olacaktır.

Köylü günü

Zonguldakta büyük bir neşe içinde geçti

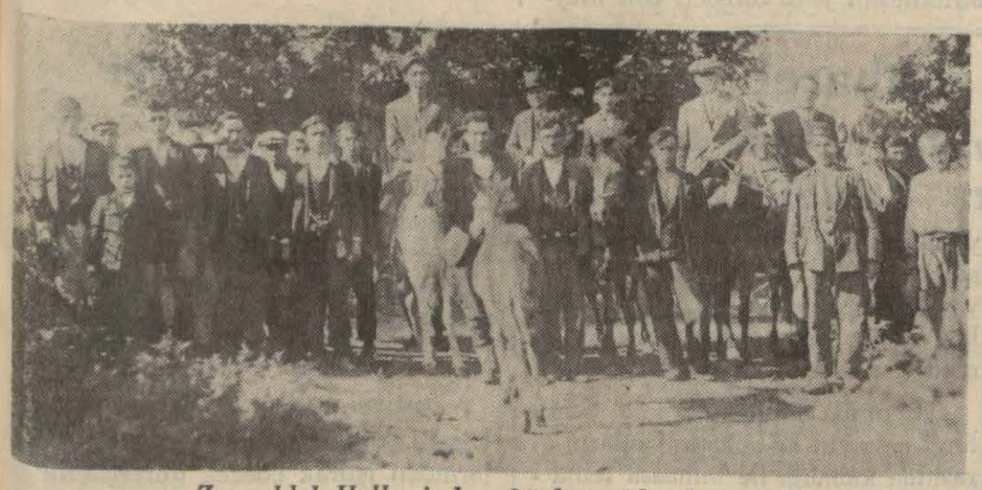

Zonguldak Halkevinden köylere giden heyetlerden biri

Zonguldak, (Hususî) — Halkevimiz bir aydanberi köylere geziler tertipliyor. Halkevi heyetlerinde hekim, ziraatçi, baytar gibi uzmanlar ve aileler de bulunuyor. Hastalara bakılarak ağır olanları hastahaneye yatırılıyor, fakirlere parasız ilâç sağlanıyor, çocuklara kâğıt, defter, kalem dağıtılıyor. Köylünün dertleri ihtiyaçları öğreniliyor, sosyal durumları inceleniyor.

Köylüler Halkevinin ziyaretlerini iade için 200 kişilik bir kafile ile şehre geldiler. Ağırlandılar, şereflerine 500 kişilik bir şölen verildi. O gün, Zonguldağın Köylü Günü oldu. Köylüler için tertiplenen müsamerenin programı çok zengindi, köylü misafirler candan bir alâka ile seyrettiler.

Köylü misafirler, köylerine sevinç heyecan içinde döndüler.

Halkevi heyetleri yakında köy gezilerine devama başlıyacaklardır. Vali ve Parti başkanı H. Aksoy da bu heyetlerin başında köyleri dolaşacaktır.

Zonguldak valisi Halid Aksoy köylülere verilen ziyafette nutuk söylüyor

Bafrada şehir plânı

Bafra şehrinin halihazır haritası ile müstakbel plânının tanzimi için belediyece Vekâletten istenilen müsaade gelmiştir. Haritanın yaptırılması yakında münakasaya çıkarılacaktır.

Karabük'te

Yeni bir şehir doğuyor

Karabük — Demir ve çelik fabrikaları henüz kurulmadığı halde, burada hummalı bir faaliyet vardır. Fabrikaların asıl kurulacağı saha olan Ötebükte henüz kazma ve doldurma işleri ve beton kazıkların çakılmasiyle uğraşılmaktadır. Şahmerdanla çakılan bu kazıkların boyu yirmi metreyi buluyor. Fabrikalar sahasında bir de muvakkat elektrik santralı yapılmaktadır. Bitmek üzere olan bu santral yapıldıktan sonra, çalışmalar, nöbet usuliyle geceleri de devam edecektir. Yine bu saha içinde bir posta - telgrafhane ile bir gümrük binası yapılmış olup faaliyettedirler. İstansyonla Ötebük köprüsü arasında, Safranbolu şosesi üzerinde bir de polis karakolu tesis edilmiş bulnmaktadır.

Fabrikalar sahasının dışında ise yeni bir şehir doğmaktadır. Bu şehir, istasyona takriben bir buçuk kilometre mesafede ve Ötebükle Karabükü biribirine bağlıyan köprünün karşısında, bağlar üzerindedir. Burada memurlar, müstahdemler için yapılan evlerin miktarı yirmiyi bulmuştur. Bekâr apartmanları namiyle de modern binalar yapılmaktadır. Bundan başka, tren köprüsü ile çay arasında bir amele mahallesi doğmaktadır. İşçiler için, bir sıra üzerine inşa edilmiş ve edilmekte olan evler, güzel bir manzara teşkil etmektedir.

Ahşab Ötebük köprüsünün yerine de, tek gözlü beton bir köprü inşasına başlanmıştır.

Bartında

Kömür madeni aranılıyor

Bartın kazasının Arıt mıntakasında mevcud olduğu anlaşılan zengin kömür madenlerinde, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından, geçen iki sene zarfında müteaddid defalar tetkikat yaptırılmıştı. Geçen sene tem muzunda yapılan tetkikleri müteakib bir iki ay içinde sondajlara başlanacağı bile söylenmiş, fakat bütçe vaziyeti dolayısile, sondajlar bir sene sonraya (yani bu seneye) bırakılmıştı.

Birkaç gün önce Maden Tetkik ve Arama enstitüsünün jeolog mühendisi Dr. Gransi ile arkadaşı topoğraf mühendisi Sadi Saner, Ankaradan Bartına gelerek Arıta gitmişlerdir.

Mühendisler, Arıt maden mıntakasında çadırlar kurarak bir ay meşgul olacaklar, sondaj yapılacak noktalarda jeolojik tetkikler yapacaklar, hattâ şüpheli yerlerde ufak, tefek yarmalar yaptırmak suretile madenleri yoklıyacaklardır.

Asıl büyük sondajlara gelecek sene başlanacaktır.

Ormanlarda tetkikler

Ormanlarımızda tetkikler yapmak istiyen bir Alman profesörüne, refakatine Bafra orman ve kereste fabrikaları eski işletme müdürü teknisyen Muzaffer verilerek, Safranbolunun Büyükdüz ve Kokurdan - Dereyutan ormanlarında tetkikat yapmasına hükûmetçe müsaade edilmiştir. Profesörün Bartının Kırık ormanında da tetkikler yapması muhtemeldir.

Bafrada Parti binası

Bafrada C. H. P. ve Halkevi kurağı yapılmak üzere uzun zamandanberi yapılan araştırmalar sona ermiş, Samsun şosesi üzerinde Kâzım Paşa caddesinde ihtiyacı karşılıyacak miktarda arsa bulunmuş ve satın alma işine başlanmıştır. Hemen krokisi yapılarak inşaata girişilecektir.

KAŞ

Kaymakamı da, hâkimi de, Müddeiumumisi de vekil olan bir kaza

Kaş kasabasının umumî bir görünüşü

Bir muharririmiz yazıyor:

Bu kaza, eğer memleketin bütün kazaları gibi bakılsaymış bağ olacakmış. Bakılmamış, dağ olarak kalmış.

Her gece üstünde iri çocuk cicalıları kadar parlak yıldızlarile gök ve iki kolaç ötesinde bol elektriklerile Meyiz adası şıkır şıkır yanar. Halbuki Kaş, bu gökle bu ada arasında, bir idare kandili kadar sönüktür. Bütün yerliler, sır dolu başını penceremizin karanlık bir köşesinden uzatıp bütün mahrumiyetimizi tanımağa yeltenen acayip bir yolcu gibi iki adım ötemizden burnile kokumuzu koklayıp gözlerile rengimizi araştıran Meyizin kar şısında biz bu kadar ihmal edilmemeliydik diyorlar.

Yurdun pek çok yerinde köyden köye bile muntazam yollar vardır. Burada, kazadan nahiyelere, yahud vilâyet merkezinden kazamıza işliyen tek kara yolumuz bile yok. Kaza merkezine âzamî beş on mil mesafede olan Demreye, eğer deniz yoliyle gidemezsek, katır yahud buralarda çok mebzul olan deve gibi kayalıkları tırmanıp tamam on on iki saatte gitmeğe mecbur oluruz. Bundan dolayıdır ki, ayni kazanın nahiye merkezi olan Demrede iki kuruşa satılan taze fasulye burada 12 kuruştur. Anadolunun en bereketli yerlerinden biri olan Demrede herşey yetişir. Yani bir mütekaid için biçilmiş kaftan, hazırlanmış cennettir. Buna rağmen eğer buranın fıçı çemberi genişliğindeki karpuzu, altın renkli kayısısı, ve Türkiyenin en iri, en iyi cinslerinden biri olan portakalı motörlerle İstanbula gönderilememişse, orada çürür ve biz burada, iki adım beride yol bulunamamasından dolayı meyva ve sebze yokluğu çekeriz. İşin daha kötüsü, yolsuzluğu, ve dolayısile böylece, bir kaç yüz evlek münzevî halile can sıkıcı olması yüzünden buraya hiçbir memur gelmemektedir. Gelenler de izin almak, nakil yapmak, istifa etmek gibi yollara saparak, burada kalmamaktadırlar. O kadar ki, bu şirin kaza, hemen bir yıla yakındır, kaymakamsız, yani vekâletle idare ediliyor. Senelerdir, buraya ne bir hâkim, ne de bir müddeiumumî yerleşebilmiştir. Şu anda bile bu iki makam vekâletle idare edilmektedir. Ve her iki devlet memuru, ha bugün, ha yarın, asıl memuriyetimize döneceğiz diye alesta bekliyor, çoluk çocuklarını bile getirmiyorlar. Kazaya bir müddet evvel nasılsa bir doktor temin edilebilmiş. Halk kaçırmıyalım diye üzerine titriyor. Koca kazada herhangi bir vilâyet merkezinin bir mahallesindeki kadar mekteb yok. Köyleri nahiyeleri merkezile memleketin bütün mektepleri üçü geçmez. Ve öğretmeni daima eksiktir. Ömründe hiç bir vakit hiçbir iş için ricacı olmamış olan Türk çocukları, burada, sadece birşeyin dilenciliğini yapıyorlar: Mekteb.

İnsan büyük Türk Cümhuriyetinin bütün Balkanları geride bırakan büyük inkişafını, dev adımlarile başarılmış olan işleri düşünüyor da, acaba diyor, bu kaza üvey bir kaza mı, yoksa kaza ile mi kaza olmuştur?

Boluda mahsul vaziyeti

Bolu, 10 (A.A.) — Bolu ve mülhakatında hasad başlamıştır. Bu yıl vilâyet dahilinde buğday ve arpa mahsulü yağmurların vaktinde yağmasından bereketlidir. İki gün evvel Gerede kazasına yağan yağmur zurraı sevindirmiştir. Yalnız Düzceye bir aydır yağmur yağmadığından mısırlar büyümemiştir. Düzcede mısır buğdaydan daha çok sarfedildiğinden zürra buğdaydan ziyade mısıra ehemmiyet veriyorlar. Bu hafta yağmur yağmazsa mısırların yüzde doksanı kuraklıktan müteessir olacaktır.

Filistin Yahudileri

Muhaceretin tahdidine itiraz ediyorla

Cenevre 10 (A.A.) — Filistin Yahudi ajansının icra komitesi, İngiliz kraliyet komisyonunun raporu hakkkında bir beyanname neşretmiştir.

Beyannamede esasa temas edilmiyerek mandanın kabili tatbik olmadığı hakkındaki iddialara itiraz edilmekte ve Filistindeki zayıf idarenin anarşiye sebep olduğu ileri sürülmektedir.. Beyannamede Yahudi muhaceretinin tahdidine itiraz edilerek tahdit keyfiyetinin Yahudilere yapılan ve 1922 de neşredilmiş olan "Beyab kitap," ile de teyit edilen vâatlara bir tecavüz mahiyetinde olduğu kaydedilmektedir.

Blumun başına bilya atıldı

Paris 10 (A.A.) — Dün saaat 13 de Blum, otomobilinden inerken meçhul bir şahıs üzerinde yaşasın Larocque ibaresi bulunan bir kâğıtta sarılı cam bir bilye atmıştır. Polis tahkikat yapmaktadır.

Rusyada yeni parlamento seçim kanunu

Moskova 10 (A.A..) — Sovyet merkezî icra komitesi iki gün süren müzakerelerden sonra yeni parlâmento seçim kanununu ittifakla ve alkışlar arasında kabul etmiştir.

Dünyayı Dolaştım

Yazan: **Titayna** — 31 — Çeviren: **Vir Gül**

Harpunlarla tutulan balıklar, kangal kangal kayıkların içine boşaltılıyor. Balıklar kayıklarda iki metreye yakın bir yükseklikte yığınlar teşkil ediyor. Bugünkü balık avı bir saat bile sürmedi. elde edilen balıklar beş ton var.

Hepimize, hindistan cevizi yapraklarının içinde, onar kilo balık veriyorlar. Sonra, geldiğimiz küçük yelkenliye biniyoruz. Rayatea ya dönüyoruz.

Opooa'da bize kimse itibar etmiyor: Bir "marae' yı gezmek istediğimiz zaman, çocuklar bize yol göstermekten kaçınıyorlar.

Bazı malûmat istiyoruz: Onu da vermiyorlar. Kimse bir şey bilmiyor, kimse bir şey söylemiyor.

Bunun üzerine, ağaçların arasından, "Marae,, ya doğru tek başımıza yola çıkıyoruz.

"Marae', dedikleri, eskiden yerli din reislerinin toplandıkları ve bazan ilâhlarına kurban olarak insan kestikleri yerdir.

Burası büyük bir yer olacak. Fakat, geçmiş tarihin bugün kalan eserleri o kadar az ki; yalnız üç metre uzunluğunda bir taş var. Bu taş eski bir kralın boyunu gösteriyor.

"Marti,, ye döndük. Hava fena. Yola çıkıyoruz. Fakat deniz fena olduğu için, Mavpite'ye giremiyoruz. Girersek bir iki hafta orada esir gibi kalmak var.

Ben de orasını görmeyi o kadar istiyordum ki!

Makatea'ya giriyoruz. Burası eski bir "Atol,,: Yani, mercanlardan teşekkül etmiş bir ada. Denizlerin dibinde biriken mercanlar, yüksele yüksele, 60 metreye kadar çıkarak bu adayı teşkil etmiş. Etrafı yüksek kayalarla çevrili. Ortası yanardağ krateri gibi boş. Deniz kuşlarına uzun müddet yuvalık etmiş, şimdi fosfat dolu.

Buradan maden çıkarıyorlar.

Maden ocaklarında mükemmel bir fabrika var, şimendifer var. Diğer adalarda yaşayan yerliler bu demir yoluna hayran kalıyorlar: Bura! da böyle bir şey gördükleri yok ki...

Fosfat çıkarılan bir yerdeyiz. Yer bal peteği gibi. Etraftaki duvarlar kayadan ve fosfatla parıl parıl parlıyor. Sivri şapkalı Annamlılar, 55 derece hararet altında, boğucu yerlerde çalışıyorlar.

Bu işçilerin oturdukları yerler biraz ileride. Küçük küçük barakalar. Kadın erkek, çoluk çocuk orada yatıp kalkıyorlar. Bir iki gün evvel, isyan etmişler... Yaralılar daha henüz hastahanede imiş. Biraz sonra gidip bakacağım.

Hastahane acıklı bir sahne. Bereket versin doktora: İyi bir doktor ve iyi kalbli bir adam olduğu belli. Yaralıları görüyorum, kalbim sızlıyor.

Adadan ayrılıyoruz. Boraboradan aldığım elbiselerin yanına büyük bir hindistancevizi yengeci koyuyorum: altmış santim boyunda büyük bir nevi örümcek bu. Parmağımızı bir ısırışta koparır.

Aklım da güzel bir hatıra ile meşgul.

Biraz evvel Makatea'da yanıma bir genç geldi:

— Affedersiniz, bayan, dedi. Bilmem hatırlıyor musunuz: İzmirde sizinle beraber yemek yemiştik?...

Deniz fena. Yemek yiyemiyoruz. Acaba uyuyabilecek miyiz?. Deniz kuşlarını öldürecek derecede müthiş bir rüzgâr esiyor. Yağmur da yağıyor, güvertede yağmur ve dalgalar biribirine karışıyor.

Kaptan bağırıyor:

— Kendinizi bağlayın! Sulara kapılıp giderseniz arkanızdan gelmem ha!

Okyanusya ortasında, Avrupadan ve medeniyetten uzak, korkunç bir gece geçiriyoruz:

Filikaların direklerine kendimizi halatlarla bağladık, yattık. Yağmur durup tekrar başlıyor. Durduğu zaman uyuyoruz. Başladığı zaman uyanıyoruz. Su içindeyiz.

Nihayet sabah oluyor. Bir gün daha geçiyor. Akşamı Tahiti'ye geliyoruz. Burada kırk sekiz saat kalacağız.

Tahitiden sonra Tuamotu adalarına giderken "Martı,, Tubua'ya giden başka bir yelkenliye rastladı, yanına yanaştı. "Roberta,, yelkenlisi bu. Kaptanını tanırım: Vinni Brander. Büyük Okyanusun en sevimli insanlarından biridir.

Hemen güverteden güverteye atlıyorum.

— Kaptan!

Brander, gemisindeki tek kamara olan kamarasından çıkıyor:

— Ooo! Sen misin Titayna!. Ne işin var buralarda senin?

— Buraları görmeğe geldim. Sonra Markiz adalarına gideceğim.

— Zorlu bir denizle karşılaşacaksınız öyleyse. Gemide çok çalışmağa mecbur olacaksınız. Uğurlar olsun.

— Eyvallah!

Adaya geldik. Hemen karaya atladım. Ada beni mehtaba bürünerek karşılıyordu.

Tuamotu adaları (Yani, uzak adalar) hemen hemen deniz seviyesinde. Buraları suların içinde kaybolmuş bir kıtanın eski dağ zirveleri mi acaba?

Adalardan biri Fakarava. Fransadan gelen vapurlar ilk evvelâ bu mercan adasına uğrayor. Burası da mercanların birike birike teşkil ettiği bir ada.

Niav adasında insan yok.

Takapotoda zenciler oturuyor.

Takarao'ya gelenler o kadar az ki, bir beyaz adam gördükleri zaman adadaki mekteb şenlik yapıyor, "Marseillaise'i,, (Marseyez, Fransız millî marşını) çalıyor...

Takum adasında yalnız iki kişi yaşıyor: İki ihtiyar. Nesli kaybolmuş bir ırkın "tupapav,, ları (cinleri) gibi.

Rekarekanın acınaklı bir hali var: Hastalık hindistancevizi ağaçlarını yere sermiş. Bu adada dokuz erkek, bir kadın var. Sekizi kadının meşru âşıkları sayılıyor, Dokuzuncusu da deli oluyor: Bu dokuzuncusu kadının kardeşidir. Kardeşler arasında izdivacın günah olduğunu papaz söylemiş.

Kaptan Brander'in söylediği çıktı: Markiz adalarına doğrulunca deniz sertleşti. Bir hafta zorlu bir deniz göreceğiz. Markiz adalarında ilk iskelemiz olan Hivaoa'ya tabiî, kararlaştırdığımız gün gidemiyeceğiz.

Vakit geçirmek için birşey icad ettim: Geminin baş tarafına kadar koşuyorum. Oradan hızla ileri atılıyorum: Havaya uçuyorum. Sonra boşluktan denize!

Denizi öyle seviyorum ki! Hele öteki deniz: Dalgaların yükselttiği hava ikinci bir deniz sayılabilir.

Kaptan bana:

— Biliyor musun, "oğlum,, dedi, denizde iki türlü insanla karşılaşacaksın: Birincisi denizden çıkmış kara adamı; ikincisi, asıl denizciler. Sen denizcilerdensin.

Hiç bir kompliman bunun kadar hoşuma gitmemişti...

Herşeyin bir sonu var, hele mesud dakikaların:

Bir sabah Markiz adalarının önüne geldik, takıldık.

Hemen hemen tamamile boş olan bu adada dört beyaz insan var. Üç, dört ayda bir posta geliyor.

Atuana adasındaki beyazlardan biri bana:

— Cesaretiniz varsa, dedi, vahşi ovalarda bir atla gezinti yapalım sizinle beraber. Yarın sabah güneş doğmadan evvel kemendle at avlatacağım..

Markiz adalarındaki ovalarda yabanî halde yaşayan birçok atlar var. Bizim bineceklerimiz terbiye edilmiş atlar ama, onlar da serbest yaşıyorlar: lüzum olunca tutuyorlar.

(Arkası var)

SPOR

Konyadaki pehlivan güreşlerinde

Dinarlı Mehmet Dimitriyi 50 dakikada yendi

Tekirdağlı Hüseyin de Tuna şampiyonu Corc'un dokuz dakikada sırtını yere getirdi

Konya, (Hususî) — Şehrimizde atlı spor klübü tarafından davet edilen pehlivanlar arasında çok heyecanlı müsabakalar yapıldı. Bu müsabakalar mıntaka futbol sahasında ve dühuliyeler yüksek olmasına rağmen on binden fazla seyirci önünde icra edildi.

İlk güreş Günenli Hamdi pehlivan ile Koç Ahmed arasında idi. Hakemlik vazifesini yapan Cemal pehlivan, müsabakaların serbest güreş esası üzerinden yapılacağını bildirerek bu usuldeki güreşin ne şekilde olduğunu izah etti.

Bu ilk güreşin müttedi otuz dakika olmasına rağmen her ikisi de biribirini yenemediler. Otuz birinci dakikada müsabaka tatil edilerek hakem bulunan Cemal pehlivan Günenli Hamdi pehlivanın daha fazla hamle yapmış olması ve faik güreşmesi dolayısile hükmen galib olduğunu ilân etti. Bunun üzerine Koç Ahmed:

— O benden 20 kilo ağırdır. Bunu itibara almıyor musunuz?

Diye söz etti.

İkinci güreş; Babaeskili İbrahim pehlivan ile Bulgar Kiro arasında idi. Bulgar Kiro, ince olmasına rağmen uzun boylu bulunması dolayısile hasmını daha iyi kavrıyor ve kendini yormadan güreşiyordu.

Bu güreş de 30 dakika olmasına rağmen Kiro, İbrahimi bacaklarile çok güzel bir sarış sardıktan sonra iki omuzunu yere getirmek suretile 15 dakikada yendi.

Üçüncü müsabaka Dinarlı Mehmed pehlivan ile Karadağlı Dimitri (Kara Dimo) arasında idi.

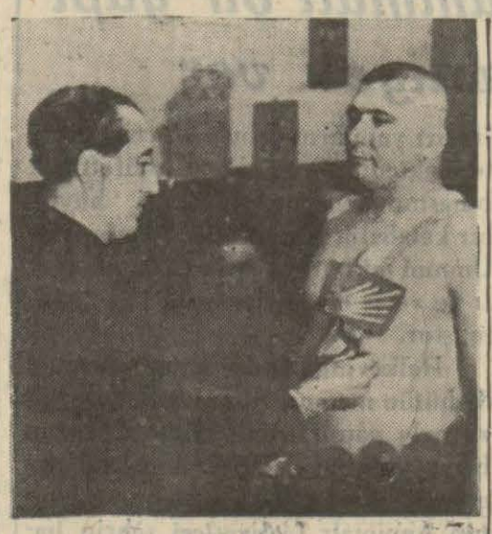

Tekirdağlı geçen sene kemerini aldıktan sonra...

Hakem Cemal pehlivan her sefer olduğu gibi pehlivanları tanıttıktan sonra müsabaka müddetinin 90 dakika, yani bir buçuk saat olduğunu da bildirerek tamamen serbest olan bu usûl güreşte boks ve yumruk bulunduğunu, hattâ dirsek kakmaktan başka kolla çarpmak caiz olduğunu ilâve etti ve çok yüksek teknik sahibi olan Dinarlı Hehmed pehlivanın Türk kuvvet ve gücünü göstereceğini söyledi.

Müsabaka boks oynar gibi bir vaziyette başladı. Çene altından vurulan kuvvetli kol darbelerile çok çetin bir hal ve heyecan aldı. İlk zamanlarda Karadağlı Dimo, Dinarlı Mehmed pehlivanın sol elinin parmaklarını kaparak kanırmak suretile onu üç defa müşkül vaziyetlere soktu. Biribirlerini kavrayıp atışları ve ayak darbelerile fırlatışları ve çene altına indirilen kol vuruşlarile biribirlerini yere serişleri çok müthişti. Bir aralık Dinarlı Mehmed pehlivanın kaptığı Karadağlı Dimonun parmakları sapsarı kesildi.

Epice olmuş, vaktin yarısı geçmişti. Her ikisi de zaman zaman biribirlerini alıp Ringe vurmak suretile biribirlerini azmişler ve ringi parça parça etmişler ve bazı tahtalarını kırıp göçürtmüşlerdi. Bir aralık Dinarlı Mehmed pehlivanın burnu kanadı ve kanı gören Dinarlı:

— Bu kanın intikamı alınacaktır!

Diye bağırdıktan sonra müthiş bir hamle daha yaparak hasmını beş altı defa yere vurdu ve sersemlemiş olan Karadağlı Dimo pehlivanı bu suretle 53 üncü daikada yendi ve şiddetle alkışlandı. Bu müsabaka bütün şiddetile devam etmiş ve halkı heyecandan heyecana sürüklemiştir.

Bundan sonra Tekirdağlı Hüseyinle Tuna şampiyonu Corc ringe geldiler. Otuz dakikalık bir müddetle müsabaka başladı. Daha 9 uncu dakikada Tekirdağlı Hüseyin pehlivanın altına geçmiş olan Tuna şampiyonu Corc kolu incinmiş gibi bir vaziyet alarak hakemin on sayı saymasına rağmen ringten kalkmamış ve baş pehlivan Tekirdağlı Hüseyin galib gelmiştir.

Afyonlu Yarımdünya denilen Süleyman pehlivan yeni gelmiş olmasından listeye dahil edilmemiş ve gelecek hafta devam edecek güreşlere iştirak ettirileceği bildirilmiş ve bu suretle güreş müsabakalarının gelecek hafta da devam edeceği anlaşılmıştır.

Sahir

Admira - Cenova muharebesinde

Viyanalılar iki ağır yaralı vererek İtalyanlarla berabere kaldılar

Merkezî Avrupa kupası maçlarının bu hafta yapılanlar içinde bilhassa Admira — Genova maçı çok şiddetli ve çirkin şekilde cereyan etmiştir. Bir maçtan ziyade bir muharebeyi andıran bu maçın tafsilâtını yazıyoruz:

Bu maç, işitilmemiş, görülmemiş bir iskandal halini almıştır. Teessüfe şayan hâdiselerin yegâne mesulü Macar hakemi İvancic'dir. Bu zat, daha maçın başlangıcından itibaren ofsayd vaziyetlerini tayinde çok tereddüdlü davranmıştır. Mamafih, hâdiseler üzerinde asıl tesirli olan mesele bu değildir.

İkinci haftaym başladığı zaman hakemin hataları biribirini takib etmeğe başlamış ve bu vaziyet gerek oyuncuların, gerekse seyircilerin tahammül ve sabırlarını tamamile tüketmiştir.

Hakem İvancic, en ziyade Viyanalıların aleyhine yürüyordu.. Viyanalılar iyi bir formda olmamakla beraber, büyük bir cesaretle mücadeleye girişiyorlardı. Nitekim bu mücadele kudretleri sayesinde ilk golü atmaya muvaffak oldular. Fakat İtalyanlar az sonra beraberliği teminde müşkülât çekmediler.

Maç, 1 — 1 vaziyette devam ederken, İtalyanlar ikinci haftaymın 28 inci dakikasında ofsayddan bir gol daha yaptılar.

Bidayette Genovalılara sempati gösteren seyirciler, yavaş yavaş Admiralıların tarafını tutmaya başladılar. Stoiber'e, başı yarılıp kanlar içinde kalacak kadar kaba bir tarzda yapılan favul cezasız kalınca, ilk ıslık konseri başladı. Bunu, İtalyanların seri halindeki favulleri takib ediyor ve bu hareketleri mütemadiyen cezasız kalıyordu.

Bu arada sol haf Figliola, Schillingi nakavut ederek İtalyanların arasında kabalığı ile bilhassa temayüz etti ve hakem de İtalyanlara penaltı vermek mecburiyetinde kaldı. Bunun üzerine İtalyanlar çileden çıkarak çılgına döndüler. Saha bir muharebe meydanını andırdı. Hakem maçı bir müddet tatil etmeğe mecbur oldu.

İtalyan müdafi Agoeo, bir Viyanalı oyuncuya tokat vurması yüzünden sahadan çıkarıldı. Birkaç dakika sonra bu çirkin mücadele sona ermişti. Fakat atmosfer çok elektrikli bir halde olduğundan, Viyanalılarla İtalyanlar tekrar biribirlerine girdiler. Sille, tokat, tekme ve kroşelerle mücadeleye girişildi. Bu meydan muharebesinde Viyanalılar iki ağır yaralı verdiler. Bunlardan biri Schilling, diğeri Hahnemandır.

Birinci haftaym İtalyanların üstün oyunu ile 0 — 0 beraber bitti. İkinci haftaymda Viyanalılar çektikleri kornerde Schilling'in ayağile ilk golü yapmağa muvaffak oldular. Fakat iki dakika sonra, İtalyanlar da Harchionnech'nin ayağile beraberlik sayısını yaptılar. İtalyanların ikinci gollerini de Marchionnechi hazırladı. Açıktan gördüğü topu Servetti'ye ortaladı. O da bu havaleyi Viyana kalesine soktu. İşte bundan sonra yukarda izah edilen vuruşma başladı. Viyanalılar, Stoiber'e yapılan favul yüzünden kazandıkları penaltı ile beraberlik sayısını yaptılar.

Maçta 44,000 seyirci vardı.

Bugünkü maçlar

Bugün Taksim stadyomunda Millî Küme maçlarının sonuncusu yapılacaktır.

Saat 16 da Galatasaray — Beşiktaş, saat 17,45 de Fenerbahçe — Güneş takımları karşılaşacaktır.

Ağustosta hangi güreşçiler gelecek?

Festival eğlenceleri esnasında yapılacak güreşlere şimal memleketlerinden iştirak edecek güreşçilerin isimleri belli olmuştur.

Finlandiyadan Nardling, Herme, Nistrun; İstokholmden Fadiye; Estonyadan Neo, Peşteden Zambori, Taşnadı ismindeki ağır ve yarı ağır tanınmış güreşçiler gelecektir.

SEZEN

TERZİHANESİ

Sahibi: İhsan Yavuz Sezen

Şık giyinenlerin terzisidir

En cazip modeller, mevsimlik metin ve şık kumaşlar.

İstanbul Yeni Postahane karşısında

Ankara röportajları

General Halil'in Sergisinde

Sanatta Beynelmilel plâna çıkmanın sırrı otoriter olabilmekte ve bu otoriteyi her devrin samimiyetine kabul ettirmek kudretini yaratmış olmaktadır.

Üstadı, Ankara Halkevinde daha sergi hazırlanırken görmüş, tanışarak elini öpmüştüm. Onu her dakika eserleri önünde dimdik, titiz zevkile ayakta buluyordum. Dik vücudü ihtiyarlamış.. Zor yürüyor.. Dizlerinin ağrıdığından bahsediyor.. Fakat buna rağmen tablolarını elile yerlerine koyuyor.. Kendine yardım edenlerin eserleri arasındaki intihablarını beğenmiyor; birçok eserlerinin asılmasını istemiyerek refüze ediyor.

Sırtında siyah bir kostüm var. Bastonunu biraz geri basarak daima dik yürümeğe çalışıyor. Gözlerindeki ıslak ve hassas ışık 82 yıldan sonra hâlâ genç ve enerjik.

Onu böyle şaheserleri, uzun bir ömrün mahsulleri karşısında ayakta görmek insana doyulmaz bir heyecan veriyor.

Sanatı duymanın, yaratmanın ne büyük bir zevk, fakat sanatkârı tanımamanın ne feci bir bedbahtlık olduğunu anlıyorum.

* * *

İşte Ankara Halkevinde duvarları beynelmilel plânda şaheserler arasına girmeğe lâyık birçok tablolarla dolu, General Halil'in sergisindeyim.

Üstad bir köşede bayanile birlikte oturuyor.. Bastonuna çökmüş, başı dik, gözleri 55 yıllık bir maziyi taşımakta olan eserlerinden birine hürmetle, muhabbetle mıhlı...

Kendisine Yaklaşıyorum; beni tanıyor.. İnsanı içinden saran bir tavazula doğruluyor, ellerini öpüyorum; ben de yanına bir sandalya çekerek oturuyorum.

— Üstadım, diyorum. Siz ilk resim heyecanını ne vakit tatdınız?

— 22 yaşımda.. Kulelide resim muallimi Nuri paşanın muavini iken.

General Halil, hayatının teferruatından. bilhassa memuriyet hayatından bahsetmek istemiyor. Derhal ilâve ediyor:

— Ben, 23 yaşımda Parise gittim, 1880 de.. Orada "Ekol de Bozar,, a kara kalem imtihanla kabul olundum. Büyük muallimim M. Jerom'un talebesi oldum. Onun atölyesinde sekiz sene çalıştım. Sabahları atölyede, öğleden sonra da üçret vererek Kolerosi akademisinde mesai yapıyordum.

Bu sırada yanımızda bulunan General Halilin Bayanı söze karışıyor:

— Efendim, diyor. B. Jerom Generalin bütün etüdlerine tam numara kormuş..

Ben üstada İstanbulda iken yabancı meslekdaşlarını tanıyıp tanımadığını soruyorum, o:

— Müze müdürü B. Hamdiden çok istifade ederdim. Onun vasıtasile birçok resimleri görmek fırsatını bulurdum. Diyor ve ilâve ediyor:

— Ben Pariste sekiz sene bulundum. Orada her sene Büyük salonda portrelerimi ekspoze ettim. İlk ekspoze ettiğim portre, o vakit tahsilde bulunan Ahmed Rızanın portresidir.

Üstad sözünü bitirdikten sonra:

— Bu Büyük salon'da her ressam eserini ekspoze edemez, değil mi üstadım? Diyorum. O:

— Elbette, diyor, ancak bu salonda resim ekspoze edebilenlere ressam denirdi.

Üstad, bu suretle beynelmilel şahsiyetinin ilk adımlarını o vakit atmış olduğunu anlatmış oluyor ve sonra Paristen dönüşüne geçiyor:

İstanbula döndüğü vakit Kuleliye muallim tayin olunmuş.. Ayrıca Harbiyenin yağlı boya sınıfına da ders gösterirmiş. Üstad bu arada talebesini nasıl çalıştırdığını, onları kopye resim yapmaktan ayırarak model üzerinde, natür üzerinde nasıl hazırladığını, onlara resim yapmanın ilk defa (desine) etmekle, kara kalem yapmakla başlıyabileceğini nasıl anlattığını, onları kırlara çıkarıp manzaralar karşısında nasıl etüdler yaptırdığını anlatıyor.. Ve biraz heyecanlanarak:

— Ben talebemi bir evlâd gibi yetiştirdim. Onların içinde generaller var. Bugün hâlâ resim yaparlar.

Diyor. Üstadın mütehassis olduğunu görüyorum.. Gözleri yaşarıyor. Ben susuyorum.. Bayanı:

— Niçin müteessir oluyorsun?

Diyor.

General Halil Güzel Sanatlar Akademisi müdürlüğünü de yapmış.. Ayni zamanda orada ders de gösterirmiş... 1900 senesinde bir portre-

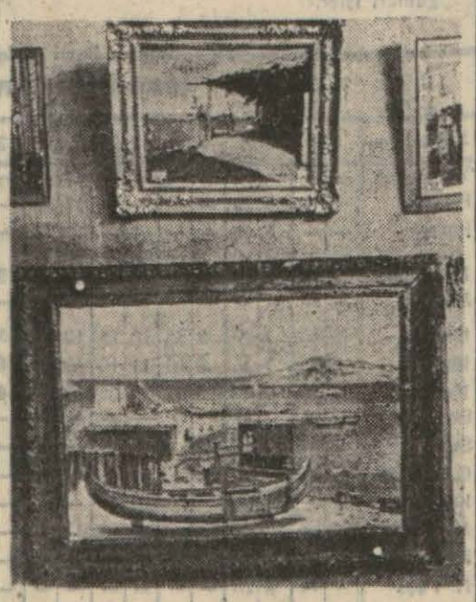

General Halil'in resim sergisinden bir köşe

sinden dolayı Paristen bir madalya almış.. 1936 senesi beynelmilel Viyana sergisinden de ayrıca bir altın madalya kazanmış. 15 senedir de Ankara sergilerinde eser ekspoze ediyormuş.

Üstad bunları milli bir iftiharla anlatıyor. Ben:

— Üstadım, ilk ilhamınızı nereden aldınız?

Diyorum. O:

— Güzel kadınlardan, diyor. Pariste hep portre yapardım. Güzel model çoktu. Kira ile model bulabilirdik. İstanbula döndükten sonra buna imkân kalmadı. İstanbulda hep peizaj yaptım.

Biraz düşünüyor ve ilâve ediyor:

— O vakit taassub çoktu. Benim birçok çıplak eserlerimi gümrükten çıkarmamışlardı. Bilâhare Dahiliye müsteşarı Rıdvan paşanın iltifatına mazhar olduk da eserlerim kurtuldu.. Rıdvan paşa resmi severdi.

Üstada o vakit resimde hangi cereyanın hâkim olduğunu soruyorum. O:

— Doğru resim yapmak, diyor. Bizim ömrümüz çalışmakla geçti.. Biz doğru resmi severiz.. Meselâ: Bir insan resminde kulak bir yanda, göz başka tarafta olur mu hiç? Resmi doğru ve nisbetli yapmak ve çalışmak şarttır. Resimde lâkırdi yok, yapmak vardır. Benim büyük hocam M. Jerom: "Bir beygir gibi çalışmak lâzımdır,, derdi.

Üstad Londra, Viyana sergilerini gezmiş, Brükselde bulunmuş.. Mısırda birçok kışlarını geçirmiş.. Bana Mısırdan 16 saat uzakta (Assevan) da yaptığı birçok resimleri gösteriyor.. Sonra 55 senelik bir maziyi taşıyan (Britanya köylüleri 52) tablosunu işaret ederek:

— Bunu çok severim, diyor. Britanyada parlak hava yoktur.. Renkler geridir. Orada resme çalışmak zordur. Ben bunu yaparken çok merak etmiştim.

Üstada ilk sattığı resmi soruyorum. Bunu söylemek istemiyor, fakat, sonra, ilk defa bir kahve takımı resmini Beyoğlunda bir altın liraya sattığını ağzından kaçırıyor ve:

— Bunu yazmayın canım.

Diyor.

Üstadın Bayanı tekrar söze karışıyor:

— General çok çalışırdı.. Her sabah erken kalkar, takımlarını alır, uzaklara giderdi. Bazan da Çengelköyden güzel kızlar getirirdi, bunlar kendisine poze ederlerdi.

Diyor. Ben:

— Generali kıskanmaz mıydınız?

Diyorum.

— Hayır, birçok defalar ben de poze ederdim.

Üstad söze karışıyor:

— Canım onlar çoluk çocuktu.

Diyor. Fakat Bayanı:

— Hayır efendim, hayır. Kocaman kocaman kızlardı, niçin çocuk olsunlar!.

Diyerek şakalaşıyor; hepimiz gülüyoruz. Üstad dalıyor...

General Halil'e edebiyatla alâkadar olup olmadığını soruyorum.

Recaî zade Ekremin akrabası olduğunu, hattâ Recaî zadenin (Akraba sevdası) romanının resimlerini yaptığını söylüyor.

Resmin inkılâba hizmet edip etmiyeceği hakkındaki fikrini öğrenmek istiyorum:

— Resim, içtimaî hayattan kompozisyonlar vermek suretile pekâlâ inkılâba hizmet edebilir.

Cevabını veriyor.

Resmin himayesi ve ilerisi için neler düşündüğünü soruyorum.

— Birçok gençlerden ümidim var.. Fakat bütün bu kıymetlerin inkişaf edebilmesi için geniş bir himaye ve iltifat görmeleri esastır.

Diyor.

General Halilin artık yorulduğunu, konuşmak istemediğini anlıyorum ve konuşmamıza nihayet veriyorum.

Şimdi onun tabloları önündeyim:

General Halil bütün eserlerinde zamanının sanat telâkkisini yaşatabilmiş.. Hemen hemen bütün tablolarında bir Realist Empresyonizm görülmekte.. İşte, 1920 de yaptığı Marsilya (79), sanatkâr bu tablosunda kırmızı, yeşil, sarı, mavi ve bütün armonilerle Marsilya havasını değil, Marsilya atmosferinde Türk renklerini, Türk (Klor lokal) ini dikkate şayan bir ifade ile yaşatmıştır. Hattâ bu tabloda üstad, empresyonizm adesesini delerek mevzuuna biraz da Ekspresyonist bir gözle bakabilmiştir.

Nil (72): Sakin bir sabah empresyonu kibar huzmeler içinde yaşamakta.. Suların sükûneti ve tabiiliği harikulâde.

Kar manzarası (10): Bu çok güç süje karşısında beyazın bütün müansları usta bir fırça ile tesbit edilebilmiştir.

9 numaralı tablo, gene Marsilya, bir deniz manzarası: Gerek sandalların kırmızı ve krem renkleri, gerekse deniz ve hava Marsilya değildir. Burada General memleket hasretini renkler halinde Marsilya atmosferine oturtmuştur.

General Halilin bütün tablolarında kendi derunî âleminin hamlelerini müşahede ediyorum. Eserlerinin hemen hemen hepsi müzelik olabilecek kudrette...

Sergiyi gezdikten sonra General Halilin elini öperek ayrıldım.

* * *

Şimdi düşünüyorum da; General Halilden bir köşesi olmayan entellektüel, bir sanat sever yarın ne kadar bedbaht olacak.

Üstad General Halil, Türk sanat tarihinde bir otorite olarak kalacaktır.

Sanatta beynelmilel plâna çıkmanın sırrı otoriter olabilmekte ve bu otoriteyi her devrin samimiyetine kabul ettirmek kudretini yaratmış olmaktadır.

General Halilin resimlerini müze için şimdiden tedarik bir borçtur.

İşte 60 yıl durmadan çalışan ve eser veren bir ömrün en kısa hikâyesi.

Kâmran Bozkır

Romen ordusunun

Tamamen motörleşmesine karar verildi

Petrol kuyuları - Çekoslovak mühimmat fabrikalarile mukavele - Lehistanla askerî ittifak - Kralın seyahati

Bükreş, (Hususî muhabirimizden) — Petrol kuyuları Romanyayı zengin etmiştir. Ployşet civarında gece gündüz yerden fışkıran petroller, vagonlarla Avrupanın her tarafına gönderilmekte ve bu yüzden Romanya hazinesine milyarlar girmektedir.

Klemenso vaktile (bir damla petrol, bir damla insan kanıdır) demişti. Bu söz, kıymetini günden güne fazlalaştırmaktadır. Ordular motörleştikçe petrolün ehemmiyeti artmakta ve kendi toprakları da hilinde petrol damarları olan memleketlere karşı alâka ve itibar da artmaktadır. Petrol, insanların yaşamasında su ve ekmek dereecsinde lüzumlu bir madde haline gelmiştir. Asfalt vazelince, parafin vesaire petrolden istihsal olunmaktadır... İngiltere. Amerika, Rusya ve Romanya ile birlikte dünya yüzünde yalnız beş, altı yerde petrol kaynakları vardır. Romenler, memleketleri dahilindeki petrol kuyuları etrafında en son sistem tesisat meydana getirdikleri için, kuyuların başında duran ikişer, üçer makinist, otomatik âletleri idare etmekte ve kalabalık amelelere ihtiyaç hissedilmemektedir. Romen maden mühendislerinin söylediğine göre, Romanyada fışkıran petroller 50 yıl sonra ancak tükenecektir. O vakte kadar, Romen topraklarını petrol kuyuları dünya cennetine döndürecek, zenginlikler her taraftan taşacaktır.

Romanya hükûmeti, petrola güvenerek bütün Romen ordusunun motörleştirilmesine karar vermiş. ve bu maksatla bir Çekoslovak mühimmat fabrikasile mutabık kalmıştır. Paris bankalarından verilecek kredi ile bu fabrika Romen ordusuna icap eden bütün motörlü harp âletlerini yapacaktır.

KRALIN SEYAHATİ

On gün evvel Varşoaya giden Romen kralı Karolun bu ziyareti üzerine Lehistan ile Romanya erkânıharbiyeleri arasında askerî bir ittifak akdedildiği şayi olmuştur. Fransızlar böyle bir ittifaktan çok şüphelenmektedirler. Maamafih, kral Karolun Fransa Cumhur-

Romen kralı Karol

reisi Löbronun davetine icabetle Bükreşten Parise doğru hareket etmesi, iki devlet arasındaki suitefehhümleri kaldıracaktır. Kral Karol, Belgrada uğrayacak ve hemşiresi olan müteveffa kral Aleksandrın zevcesi kraliçe Mariye hususî surette bir iki gün misafir olacaktır. Kral, Fransız Cumhuriyetinin büyük bayramı olan ayın on dördünde Pariste bulunacaktır. İki hafta Pariste kaldıktan sonra, İngiltere, Şütlandiyeyi de gezecek ve dönüşte Berline de uğrayacaktır.

Kralın seyahati altı hafta kadar sürecektir. Zigmaringen de Hitlerle de görüşecektir.

Kralın bu uzun seyahatine cok büyük ehemmiyet verilmektedir.

TÜRK GÖÇMENLERİ

Romanyadan anayurda göcetmeğe hazırlanan ırkdaşlarımızdan 1500 kişi Köstenceye gelen Hisar vapuruna yükletilmişlerdir.

Hisar vapuru belki de bu anda yola çıkmış bulunmaktadır..

Bu yıl, Dobricadaki ırkdaşlarımızdan 15,000 kişi anayurda göç edeceklerdir. Bunların bütün hazırlıkları ikmal edilmiş olup ceste, ceste naklolunmalarını beklemektedirler.

* *

Tren ve vapurların Pazar tarifesi

İSTANBUL - K. ÇEKMECE KISMI BANLİYÖ KATARLARI

GİDİŞ		12	14	16	18	8 Yolcu	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	6 Yolcu	52M	54	2 Sürat	56	58
İstanbul	K.	6 30	6 30	7 30	8 20	8 50	9 10	9 50	10 30	11 30	12 10	13 00	14 00	14 50	15 40	16 15	17 10	17 40	18 10	18 40	19 10	19 35	20 00	20 30	20 40	21 00	22 00	22 10	23 00
Kumkapı	»	6 38	6 38	7 38	8 28	9 00	9 18	9 58	10 38	11 38	12 18	13 08	14 08	14 58	15 48	16 23	17 18	17 48	18 18	18 48	19 18	19 43	20 08	|	20 48	21 08	|	22 18	23 08
Yenikapı	»	6 41	6 41	7 41	8 31	|	9 21	10 01	10 41	11 41	12 21	13 11	14 11	15 01	15 51	16 26	17 21	|	18 21	18 51	19 21	19 46	20 11	|	20 51	21 11	|	22 21	23 11
Samatya	»	6 45	6 45	7 45	8 35	|	9 25	10 05	10 45	11 45	12 25	13 15	14 15	15 05	15 55	16 30	17 25	|	18 25	18 55	19 25	19 50	20 15	|	20 55	21 15	|	22 25	23 15
Yedikule	»	6 49	6 49	7 49	8 39	9 12	9 29	10 09	10 49	11 49	12 29	13 19	14 19	15 09	15 59	16 34	17 29	|	18 29	18 59	19 29	19 54	20 19	|	20 59	21 19	|	22 29	23 19
Balıklı	»	|	|	7 52	8 42	|	|	|	|	11 52	|	|	|	|	16 02	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|
Zeytinburnu	»	6 54	6 54	7 56	8 46	9 19	9 34	10 14	10 54	11 56	12 34	13 24	14 24	15 14	16 06	16 39	17 34	|	18 34	19 04	19 34	19 59	20 24	|	21 04	21 24	|	22 34	23 24
Yenimahalle	»	6 58	6 58	8 00	8 50	|	9 38	10 18	10 58	12 00	12 38	13 28	14 28	15 18	16 10	16 43	17 38	18 01	18 38	19 08	19 38	20 03	20 28	|	21 08	21 28	|	22 38	23 28
Bakırköy	»	7 01	7 01	8 03	8 53	9 25	9 41	10 21	11 01	12 03	12 41	13 31	14 31	15 21	16 13	16 46	17 41	18 04	18 41	19 11	19 41	20 06	20 31	20 45	21 11	21 31	|	22 41	23 31
Yeşilköy	V.	7 06	7 06	8 10	9 00	9 33	9 45	10 26	11 06	12 10	12 46	13 36	14 35	15 26	16 20	16 51	17 46	18 11	18 46	19 16	19 46	20 11	20 36	20 56	21 16	21 36	22 19	22 46	23 36
	K.		7 09	8 11	9 01	9 34	9 47	10 29	11 09	12 11	12 49	13 39	14 37	15 29	16 21	16 54	17 49	18 12	18 49	19 19	19 49		20 40	21 01	21 20	21 39	22 20		
Florya	K.		7 16	8 18	9 08	|	9 50	10 36	11 16	12 18	12 56	13 46	14 46	15 36	16 28	17 01	17 56	18 19	18 56	19 26	19 56		20 47	|	21 27	21 46	|		
K. Çekmece	V.	Pazar Yapılmaz	7 19	8 20	9 10	9 41	10 00	10 38	11 18	12 20	12 58	13 48	14 48	15 38	16 30	17 03	17 58	18 21	18 58	19 28	19 58		20 49	21 06	21 29	21 48	22 25		
	K.					9 45													19 10					21 12			22 26		
Kilometre 24	V.					|													19 15					|			|	35 Bakırköye kadar

DÖNÜŞ		11	13	1 Sürat	15	17	19	21	23	25	5 Yolcu	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	7 Yolcu	49	51	51M	53	55	57
Kilometre 24	K.		6 20	|							|											|		19 15				
K. Çekmece	V.		6 25	7 00							9 40												18 39		19 18				
	K.		6 30	7 01		7 40		8 10		9 25	9 43	10 05	10 50	12 00	12 38	13 19	14 15	15 05	16 05	17 05	18 00	18 25	18 40	19 00	19 30	20 00	20 30	21 10	22 00
Florya	K.		6 33	|		7 43		8 12		9 26	|	10 13	10 53	12 03	12 40	13 22	14 18	15 08	16 08	17 08	18 03	18 28	|	19 03	19 33	20 03	20 33	21 13	22 03
Yeşilköy	V.		6 37	7 06		7 47		8 17		9 32	9 50	10 17	11 04	12 07	12 44	13 27	14 24	15 14	16 14	17 14	18 09	18 34	18 48	19 07	19 39	20 07	20 39	21 19	22 09
	K.	6 00	6 40	7 06	7 25	7 50	8 20	8 40	9 00	9 35	9 51	10 20	11 05	12 10	12 45	13 30	14 25	15 15	16 15	17 15	18 10	18 35	18 49	19 10	19 40	20 10	20 40	21 20	22 10
Bakırköy	»	6 05	6 44	|	7 33	7 53	8 28	8 43	9 08	9 43	10 00	10 28	11 13	12 18	12 53	13 38	14 33	15 23	16 23	17 23	18 18	18 43	18 59	19 18	19 48	20 18	20 48	21 28	22 18
Yenimahalle	»	6 11	6 51	|	7 36	8 01	8 31	8 51	9 11	9 44	|	10 31	11 16	12 21	12 56	13 41	14 36	15 26	16 26	17 26	18 21	18 46	|	19 21	19 51	20 21	20 51	21 31	22 21
Zeytinburnu	»	6 15	6 55	|	7 40	8 05	8 34	|	9 15	9 48	|	10 35	11 20	12 25	13 00	13 45	14 40	15 30	16 30	17 30	18 25	18 50	18 56	19 25	19 55	20 25	20 55	21 35	22 25
Balıklı	»	|	|	|	|	8 08	|	|	|	9 51	|	|	|	12 28	|	|	14 43	|	16 33	|	|	|	|	|	|	|	|	|	|
Yedikule	»	6 20	7 00	|	7 45	8 11	8 40	|	9 20	9 54	|	10 40	11 25	12 31	13 05	13 50	14 46	15 35	16 36	17 35	18 30	18 55	19 16	19 30	20 00	20 30	21 00	21 40	22 30
Samatya	»	6 23	7 03	|	7 48	8 14	8 43	|	9 23	9 57	|	10 43	11 28	12 34	13 08	13 53	14 49	15 38	16 39	17 38	18 33	18 58	|	19 33	20 03	20 33	21 03	21 43	22 33
Yenikapı	»	6 27	7 07	|	7 52	8 18	8 47	|	9 27	10 01	|	10 47	11 32	12 38	13 12	13 57	14 53	15 42	16 43	17 42	18 37	19 02	|	19 37	20 07	20 37	21 07	21 47	22 37
Kumkapı	»	6 30	7 10	|	7 55	8 21	8 50	9 05	9 30	10 04	|	10 50	11 35	12 41	13 15	14 00	14 56	15 45	16 46	17 45	18 40	19 05	19 25	19 40	20 10	20 40	21 10	21 50	22 40
İstanbul	V.	6 37	7 17	7 25	8 03	8 28	8 57	9 15	9 37	10 11	10 22	10 57	11 42	12 48	13 22	14 07	15 03	15 52	16 53	17 52	18 47	19 12	19 33	19 47	20 17	20 47	21 17	21 57	22 47

KÖPRÜ - HAYDARPAŞA - KADIKÖYÜ

Köprüden kalkış	H. paşadan K.	Kadıköyüne V.
6 25 X Adapazarı	6 43	6 48
7 00	7 18	7 23
7 30 D	—	7 50
7 40 X	7 55	—
7 40 X E	7 55	8 00
8 00	—	8 20
8 20 Toros	8 40	—
8 30 D	—	8 50
8 40 X E	8 58	9 03
8 40 X D	9 00	—
9 10 Adana	9 28	9 33
9 50 X	10 08	10 13
10 30	—	10 50
11 00 X	11 18	11 23
11 50 X	12 08	12 13
12 30	—	12 50
13 15 X	13 33	13 38
13 55 X Ankara muht.	14 13	14 18
14 30	14 48	14 53
15 10 X	15 28	15 33
15 50 X	16 08	16 13
16 25		16 40
16 45 X	17 05	—
17 00	—	17 15
17 30		17 45
17 50 X	18 10	—
18 00		18 15
18 30 Ankara sür'at	18 48	18 53
18 54 X	19 10	19 15
19 10 Adapazar	19 28	19 33
19 45 X	20 03	20 08
20 30 X	20 48	20 53
21 10 X	21 30	21 35
22 30 X	22 50	22 55
24 15 X A	24 35	24 40

X. İşaretli seferlerle Banliyö Trenlerile irtisakı vardır.

KADIKÖYÜ - HAYDARPAŞA - KÖPRÜ

Kadıköyünden K.	H. paşadan K.	köprüye V.
6 20	6 30 X	6 45
7 00	—	7 20
7 30	7 38 X	7 53
8 00 D	—	8 20
—	8 05 X D	8 25
8 05 E	8 10 X	8 25
8 30	—	8 50
—	8 45 X	9 05
9 00 D	—	9 20
—	9 15 Ankara sür'at	9 35
9 05 E	9 15	9 35
9 40	9 48 X	10 03
10 25	10 35 X	10 50
11 00	11 08 Adapazarı	11 23
11 40	11 48 X	12 03
12 30	12 40 Ankara Muhtelit	12 55
13 05	13 15 X	13 30
13 45	13 55 X	14 10
14 35	—	14 55
15 00	15 08 X	15 23
15 40	15 48	16 03
16 20	16 30 X	16 45
16 50	—	17 10
—	17 15 X	17 35
17 25	—	17 45
17 55		18 15
—	18 15 X	18 35
18 25	—	18 45
19 00	19 08 Adana	19 23
19 25	19 33 X	19 48
19 45	19 53 Toros	20 08
20 20	20 28 X	20 48
21 05	21 13 X	21 28
21 55	22 05 X C Adapazar	22 20
23 30	23 38 X B	23 55

A. İşaretli seferin Treni Pazar, Pazartesi günleri işler.
B. İşaretli seferin Treni Cumartesi ve Pazar günleri işler.
C. İşaretli seferin Treni 1 Hazirandan 31 inci Teşrine kadar işler.
D. İşaretli seferler Pazar günleri yapılmaz.
E. İşaretli seferler Pazar günleri yapılır.

HAYDARPAŞA - PENDİK Hattı tarifesi

47 ve 48 numaralı katarlar 1 hazirandan 31 birinci teşrine kadar işlerler. 49 numaralı katar yalnız Cumartesi ve Pazar günleri işler. 50 numaralı katar yalnız Pazar ve Pazartesi günleri işler.

İstasyonlar		1016	16	18	4 toros	20	8 D.Bekir	22	24	26	28	30	6 samsun	32	34	36	38	2 anadolu	40	10 adapa.	42	44	46	48 1	50 2
Köprü Haraket		|	6 25	7 40	8 20	8 40	9 10	9 50	11 00	11 50	13 15	13 53	13 55	15 10	15 50	16 45	17 50	17 50	18 52	19 10	19 45	20 30	21 10	22 30	0 15
Haydar Paşa	Müvasalat		6 40	7 55	8 40	9 00	9 25	10 05	11 15	12 05	13 30	14 10	14 10	15 25	16 05	17 05	18 10	18 10	19 10	19 25	20 00	20 45	21 30	22 50	0 30
	Haraket		6 45	8 00	9 00	9 10	10 00	10 10	11 20	12 12	13 35	14 15	14 50	15 30	16 15	17 10	18 15	19 00	19 15	20 00	20 10	20 50	21 35	22 55	0 40
Söğütlüçeşme			6 50	8 05	|	9 15	|	10 15	11 25	12 17	13 40	14 20	|	15 35	16 20	17 15	18 20	|	19 20	|	20 15	20 55	21 40	23 ..	0 45
Kızıltoprak			6 54	8 09	|	9 19	|	10 19	11 29	12 21	13 44	14 24	|	15 39	16 24	17 19	18 24	|	19 24	|	20 19	20 59	21 44	23 04	0 49
Feneryolu			6 58	8 13	|	9 23	|	10 23	11 33	12 25	13 48	14 28	|	15 43	16 28	17 23	18 28	|	19 28	|	20 23	21 03	21 48	23 08	0 53
Göztepe			7 03	8 18	|	9 28	|	10 29	11 38	12 30	13 53	14 33	|	15 45	16 33	17 28	18 33	|	19 33	|	20 25	21 05	21 53	23 13	0 58
Erenköy			7 07	8 22	|	9 32	|	10 32	11 42	12 34	13 55	14 37	|	15 52	16 39	17 32	18 37	|	19 37	|	20 32	21 12	21 57	23 17	1 02
Suadiye			7 10	8 25	|	9 35	|	10 35	11 45	12 37	14 01	14 40	|	15 55	16 41	17 35	18 40	|	19 40	|	20 35	21 15	22 00	23 20	1 05
Bostancı			7 14	8 29	|	9 39	|	10 39	11 49	12 41	14 06	14 44	|	15 59	16 46	17 39	18 44	|	19 44	|	20 39	21 19	22 04	23 24	1 09
Küçükyalı			7 17	8 32	|	9 42	|	10 42	11 52	12 44	14 09	14 47	|	16 02	16 49	17 42	18 47	|	19 47	|	20 42	21 22	22 07	23 27	1 12
Maltepe			7 23	8 38	|	9 48	|	10 48	11 58	12 50	14 16	14 53	|	16 08	16 56	17 46	18 53	|	19 53	|	20 45	21 28	22 13	23 33	1 18
Cevizli			7 27	8 42	|	9 51	|	10 52	12 02	12 54	14 20	14 57	|	16 12	17 ..	17 53	18 57	|	19 57	|	20 52	21 32	22 17	23 37	1 22
Kartal			7 33	8 48	|	9 58	|	10 58	12 08	13 00	14 26	15 03	|	16 18	17 06	17 58	19 03	|	20 03	|	20 58	21 38	22 23	23 43	1 28
Yunus			7 37	8 52	|	10 03	|	11 02	12 12	13 04	14 30	15 07	|	16 22	17 10	18 02	19 07	|	20 07	|	21 02	21 42	22 27	23 47	1 32
Pendik	Müvasalat		7 40	8 55	9 33	10 05	10 35	11 05	12 15	13 07	14 33	15 10	15 24	16 25	17 13	18 05	19 10	19 33	20 10	20 38	21 08	21 45	22 30	23 50	1 35
	Hareket	5 40													17 17										
Tuzla	Müvasalat	5 57													17 33										
	Hareket	5 59													17 38										
GEBZE	Müvasalat	6 14													17 50										

İstasyonlar		15	17	19	9 adapa.	21	1 anadolu	23	25	27	5 samsun	29	31	33	35	37	39	7 D.Bekir	41	3 Toros	43	45	47 1	49 2
GEBZE	Hareket			6 24															17 58					
Tuzla	Müvasalat			6 40															18 13					
	Hareket			6 42															18 14					
Pendik	Müvasalat			6 57															18 29					
	Hareket	5 30	6 35	7	7 40	7 46	8 30	8 46	9 35	10 45	11 55	12 12	12 55	14 05	15 27	16 15	17 15	18 00	18 31	19 05	19 25	20 10	21 05	22 35
Yunus		5 34	6 39	7 09	|	7 50	|	8 49	9 39	10 49	|	12 16	12 59	14 09	15 31	16 19	17 19	|	18 35	|	19 29	20 14	21 09	22 39
Kartal		5 38	6 43	7 13	|	7 54	|	8 53	9 43	10 53	|	12 20	13 03	14 13	15 35	16 23	17 23	|	18 39	|	19 33	20 18	21 18	22 43
Cevizli		5 44	6 49	7 19	|	8	|	8 59	9 49	10 59	|	12 26	13 09	14 19	15 41	16 29	17 29	|	18 45	|	19 39	20 24	21 19	22 49
Maltepe		5 48	6 53	7 23	|	8 04	|	9 03	9 58	11 08	|	12 30	13 13	14 23	15 45	16 33	17 33	|	18 49	|	19 43	20 25	21 23	22 53
Küçükyalı		5 55	7 00	7 30	|	8 11	|	9 10	10 00	11 10	|	12 37	13 20	14 30	15 52	16 40	17 40	|	18 56	|	19 50	20 35	21 30	23 00
Bostancı		5 58	7 03	7 33	|	8 14	|	9 13	10 03	11 13	|	12 40	13 23	14 33	15 55	16 43	17 43	|	18 59	|	19 53	20 38	21 33	23 03
Suadiye		6 02	7 07	7 37	|	8 18	|	9 17	10 07	11 17	|	12 45	13 27	14 37	16 00	16 47	17 47	|	19 08	|	19 57	20 42	21 37	23 07
Erenköy		6 07	7 12	7 42	|	8 23	|	9 22	10 12	11 22	|	12 51	13 32	14 42	16 06	16 52	17 52	|	19 05	|	20 02	20 47	21 42	23 12
Göztepe		6 11	7 16	7 46	|	8 27	|	9 26	10 16	11 26	|	12 55	13 36	14 46	16 10	16 56	17 56	|	19 12	|	20 06	20 51	21 46	23 16
Feneryolu		6 14	7 19	7 49	|	8 30	|	9 29	10 19	11 29	|	12 58	13 39	14 49	16 13	16 59	17 59	|	19 15	|	20 09	20 54	21 49	23 19
Kızıltoprak		6 17	7 22	7 52	|	8 33	|	9 33	10 22	11 32	|	13 02	13 42	14 52	16 17	17 02	18 02	|	19 18	|	20 12	20 57	21 52	23 22
Söğütlüçeşme		6 21	7 26	7 56	|	8 37	|	9 36	10 26	11 36	|	13 06	13 46	14 56	16 21	17 06	18 06	|	19 22	|	20 16	21 01	21 56	23 26
Haydar Paşa	Müvasalat	6 25	7 30	8 00	8 20	8 41	9 05	9 40	10 30	11 40	12 30	13 10	13 50	15 00	16 25	17 10	18 10	18 35	19 26	19 40	20 20	21 05	22 00	23 30
	Haraket	6 30	7 35	8 05	8 45	8 45	9 15	9 48	10 35	11 48	12 40	13 15	13 55	15 05	16 30	17 15	18 15	19 04	19 33	19 58	20 28	21 18	22 05	23 35
Köprü	Müvasalat	6 45	7 50	8 25	9 08	9 05	9 35	10 03	10 50	12 08	12 55	13 30	14 10	15 23	16 45	17 35	18 35	19 28	19 48	20 08	20 43	21 28	22 20	23 50

Pazar günlerinde iskelelerden köprüye

Sefer No.	201	203	205	207	209	211	213	215	217	219	221	223
Yalovadan	—	—	7 00	—	—	—	—	—	17 15	—	—	—
Pendik	—	6 25	—	—	11 50	—	—	17 20	—	—	—	—
Kartal	—	6 45	—	—	12 10	—	—	17 40	—	—	—	—
Büyükada	5 40	7 10	8 25	10 45	12 35	15 35	17 15	18 05	18 40	18 55	19 05	20 00
Maltepe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 25	—
Heybeli	5 50	7 20	8 35	10 55	12 45	15 50	17 30	18 20	18 55	18 40	—	20 15
Burgaz	6 05	7 35	8 50	11 10	13 00	16 05	17 45	18 35	—	18 25	—	20 30
Kınalı	6 20	7 50	9 05	11 25	13 15	16 20	18 00	18 50	—	18 10	—	20 45
Bostancı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 45	—
Suadiye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 55	—
C. Bostanı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 05	—
Kalamış	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 25	—
Moda	—	—	—	11 50	13 40	—	—	19 20	19 40	—	20 35	—
Kadıköyü	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21 20
H. Paşa	—	8 20	—	—	—	—	18 30	—	—	—	—	—
Köprü	7 00	8 40	9 45	12 20	14 10	17 05	18 50	19 50	20 10	—	21 05	21 40

Pazar günlerinde köprüden iskelelere

Sefer No.	202	204	206	208	210	212	214	216	218	220	222	224	226
Köprüden	7 30	8 40	—	9 00	9 35	10 45	13 30	15 00	17 20	19 25	20 15	—	22 05
H. Paşa	—	—	—	9 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kadıköyü	7 50	—	—	—	9 55	11 05	13 50	—	—	—	—	—	—
Moda	—	9 05	—	—	—	—	—	—	17 45	—	—	—	—
Kalamış	—	9 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Bostanı	—	9 35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suadiye	—	9 45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bostancı	—	9 55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kınalı	8 25	—	11 25	9 55	—	11 40	14 25	15 40	18 10	20 05	20 55	—	—
Burgaz	8 40	—	11 10	10 10	—	11 55	14 40	15 55	18 25	20 20	21 10	—	—
Heybeli	8 55	—	10 55	10 25	10 40	12 10	14 55	16 10	18 40	20 35	21 25	—	23 00
Maltepe	—	10 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Büyükada	9 10	10 35	10 45	10 35	10 55	12 25	15 10	16 25	18 55	20 50	21 35	21 45	23 10
Kartal	9 35	—	—	—	—	12 50	—	—	—	—	—	22 10	—
Pendik	9 55	—	—	—	—	13 10	—	—	—	—	—	22 30	—
Yalova	—	—	—	—	12 10	—	—	—	—	—	22 55	—	—

Yenibahçe stadyomunu

Ankara stadını inşa eden İtalyan mühendisi yapacak

İstanbulun yeni plânile meşgul olan Fransız şehircilik mütehassısı B. Prost evvelki gün Tokatlıyan oteline giderek İtalyan mühendisi B. Vetti - Violi ile konuşmuştur. B. Vetti - Violi Ankaradaki yeni stadyomu yapmış olan mühendistir, İstanbulda yapılacak stadyomun inşası da buna verilmiştir.

B. Prost, bu mülâkatından sonra, şu beyanatta bulunmuştur:

"— İstanbulda yapılması düşünülen yeni stadyom İstanbul plânında bulunmaktaydı. Bunun için, plânının esas hatlarını çizmeden evvel, B. Vetti - Violi ile konuşmaklığım tabiî lâzımdı. Kendisile bu mesele üzerinde esasen mutabık kalmıştık. Son defa olarak, stadyom için bize teklif olunan yerleri gezdik ve esas itibarile, Yenibahçe sahasını münasib bulduk. B. Vetti - Violiyi bugün ziyaretimde bu mevzu üzerinde konuşmak içindi. Fakat henüz kat'î karar vermiş değiliz. Vereceğimiz kat'î karar şimdiki halde bize emir vereceklere bağlıdır.,,

B. Prost: "İstiklâl caddesi üzerinde toplanan gidiş gelişi taksim etmek için Şehremininden Pangaltıya kadar yapılması düşünülen yeni yol tesbit edilmiş midir?,, sualine şu cevabı vermiştir:

— Yeni plânda bu yol bulunmaktadır. Şehremininden başlıyacak olan yol Unkapanından, Atatürk köprüsünden, Şişhaneden, Tozkoparandan, ve Tarlabaşından geçerek Taksimde nihayet bulacaktır. Diğer taraftan, Feriköyle Kasımpaşa arasında, Yenişehirden geçen bir yol da düşünülmektedir.

Bununla beraber, şimdiki halde kat'î bir karar vermiş değiliz. Vekillerin ve Ankaranın salâhiyetli zevatının İstanbulda bulunmasından istifade ederek, plân ve projelerimi yaptıkça kendilerine arzedeceğim ve tasviblerini alacağım. Zira, fikri alınması lâzım gelen, ve plânın kabulü için son sözü söyliyecek olan, Vilâyetle beraber, ayni zamanda alâkadar Vekillerdir.

Çalışmama daha faal bir şekilde devam etmek için, bu sene yaz tatili yaparak Avrupaya gitmemeği düşünüyorum. Bütün yaz işimin başında bulunacağım. Çünkü, yapılmış olan bir çok şeye rağmen, yapılacak daha bir çok şey vardır. İstanbul gibi bir şehrin plânı kolay şey değildir.,,

Çin askerleri ilerliyor

Üst tarafı 1 inci de

tahdid edilmiştir. Japonların yaklaşmasına mani olmak için demiryolu birkaç kilometre üzerinde atılmıştır.

Japonlar da Fangtau yakınında ayni tedbirleri almışlardır.

Şanghay, 10 (A.A.) — Büyük surun cenubuna 25 bin kişi gönderilmesine karar verilmiştir. Bugün Hopei siyasî konseyi bütün tahrikâtlara mukabele edilmesine karar vermiştir.

Şanghay, 10 (A.A.) — Mareşal Çank Kay Şek Hopei siyasî konseyine her türlü tahrik hareketine mukabele edilmesini emretmiştir.

JAPON ASKERLERİ PEKİN YAKINLARINDA

Pekin, 10 (A.A.) Çin demiryolu makamatı, Japon kıtaatı yüklü iki trenin Tiyençinden geçerek Fangtaiye vardıklarını ve Fangtai'den de muhtelif istikametlere müfrezeler hareket ettiğini bildiriyorlar. 100 kadar Japon askeri, Pekinin 15 kilometre kadar batı şimalinde bulunan Şişingşan yakınında görülmüştür. Pekinin elektrik fabrikası burada bulunmaktadır. Bu trenler ayni zamanda zırhlı otomobil, sahra topu ve mitralyöz nakletmekte idiler.

ÇİN HARİCİYE NAZIRININ PROTESTOSU

Şanghay, 10 (A.A.) — Nankinden Domei ajansına bildiriliyor.

Çin hariciye nazırı, protestosunda şunları istemektedir:

1 — Resmen tarziye ve Lukuşiao hâdisesinden mesul olan zabitlerin tecziyesi,

2 — İnsan zayiatı ve maddî zayiat için tazminat ve tamirat,

3 — Bu kabil hâdiselerin tekerrür etmiyeceği hakkında teminat.

Nankin, 10 (A.A.) — Hariciye nazırı B. Uang Şunghai, Japon büyük elçiliğine bir nota vererek evvelki gün şifahî protestosunda bildirdiği noktaları teşrih etmiş ve ezcümle Lukuşiao hâdisesinden Çinin mes'ul olmadığını teyid ederek tazminat istemek hakkına malik olduğunu bildirmiştir.

Hariciye Bakanlığı, hâdisenin halli için yapılacak müzakerelere iştirak etmek üzere Pekine delege gönderecektir.,,

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakikî fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044.

Litvinof'un bir nutku

Moskova 10 (A.A.) — İsveç Hariciye Nazırı Sandlerin şerefine verilen ziyafet esnasında Litvinof bir nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki:

"Sulh için mücadele eden kuvvetler harp için çalışan kuvvetler kadar azimkâr, iradeli ve müttehit değildirler. Bunun için sulhun temel direğini teşkil eden Milletler Cemiyeti ve kellog paktlarile mıntakavî mütekabil yardım, müşterek emniyet ve gayri kabili taksim sulh paktlarını takviye etmek lâzım gelir.

Sandler son senelerdeki hüsranlara rağmen İsveçin Milletler Cemiyeti çerçevesi içinde beynelmilel teşriki mesai siyasetine devam edeceğini bildirmiştir.

Tayyareci kadını ararken..

San Fransisco 10 (A.A..) — Colorado zırhlısından bildirildiğine göre, Amelia Earhartı aramakta olan tayyareci Lanbrecht, Phoenix adalarının cenubunda Hull adası civarında bir yere inmiştir. Tayyareci bu adada 1200 kadar yerli ve birkaç Avrupalı görmüştür. Bunlar Lambrechte malûmat verememişlerdir.

Tayyareci bunların kazazede olduklarını zannetmektedir.

SATILIK, KİRALIK EV, ARSA, Müteferrik ve saire

BULUNMAZ FIRSAT

31 — Şişli ile Bomonti arasında çok itinalı yapılmış sekiz odalı modern ve kübik kârgir ev satılıktır ve bahçesi çok muntazamdır. Arzu edenlerin Servisimize müracaatları.

MUHASIP

40 — Ticarî muhasebe malûmatı olan bir genç her türlü yazı ve muhasebe işlerinde çalışmak üzere iş arıyor.

İsteyenlerin servisimize müracaatları.

İŞ ARAYOR

42 — Şirket veya müesseselerde odacılık istiyorum. İlk tahsilimi bitirdim. Eski sigorta şirketinde çalıştığıma dair elimde bonservisim vardır.

DEVREN SATILIK BAKKAL VE AŞÇI DÜKKÂNI

44 — Muhitinde işçisi fazla ve bir aileyi geçindirecek kadar müşterisi olan bakkal ve aşçı dükkânı devren satılıktır. İstiyenlerin servisimize müracaatları.

KİRALIK VE SATILIK HER TÜRLÜ KONFORİ HAVİ HANE

45 — Ayaspaşa Gümüşsuyu civarında denize nezaretli kâgir 6 odalı ayrıca sineklere karşı tel kafesli, hava gazlı, elektrik, terkos, telefon, garaj ve ayrıca mutbak ve çamaşırlık alaturka ve alagfranga banyo, tuvalet, sekiz yüz metre murabba hafuzlu ve akar sulu denize nezareti çiçek bahçesini havi müceddet hane hem 45 liraya kiralık ve hem de satılıktır. Arzu edenlerin servisimize müracaatları.

RUSÇA TERCÜME

46 — Mükemmel Rusça bilen ve tercümanlığını yapabilir bir müessesede tercümanlık ve tercih edilecek eserler için iş arıyor.

İNGİLİZCE, FRANSIZCA

47 — Dersler tecrübeli bir profesör tarafından ikmale kalanları ve kollejlere girmek istiyenleri iyi hazırlıyor. Ders vermek için sayfiyeye, eve ve her yere gider. Fiyatlar müsait. Arzu edenlerin servisimize müracaatları.

SATILIK MÜFREZ ARSALAR

48 — Büyükderede ifraz edilmiş 40 küsur parça arsa satılır. Talip olanların servisimize müracaatları.

SATILIK HANE

49 — Büyükderede altı odalı hane maktuan 1600 liraya satılıktır. Birinci katı tuğladandır. Servisimize müracaat.

KARTALDA SATILIK ARSALAR:

50 — 2, 4, 8 dönümlük arsalar satılıktır. Talip olanların servisimize müracaatları.

BOSTANCIDA

51 — 268 arşın satılık arsa, talip olanların servisimize müracaatları.

52 — İngiltere ve Fransada tahsilini ikmal etmiş bir bayan tarafından Oksford usulile İngilizce ve Paris ticaret mektebi usulile Fransızca lisan dersleri ve ayrıca piyano ve jimnastik dersleri verilir. Arzu edenlerin VAKIT Propaganda servisine müracaatları.

KARLI BIR İŞ

53 — İşin ehli ve mütehassısı olan bir sanatkâr tarafından çok mühim ve çok kârlı bir iş için 150000 liralık bir kapitale ihtiyaç vardır. Yapmak arzu edenlerin VAKIT Propaganda servisine müracaatları.

İŞ ARIYOR

54 — İlkmekteb mezuniyim. Biraz Fransızca bilirim. Herhangi bir müessesede yazı işlerile çalışmak istiyorum.

SATILIK PRESO MAKİNESİ

55 — Demir ve madenî eşya işleri yapar. Kendisinin ağırlığı 2500 kilo vurduğu kuvvet 100 tondur. Fiyatı 450 liradır. İstiyenlerin Servisimize müracatları.

ACELE SATILIK EV

56 — Kadıköy Şifa, Yoğurtçupark yokuşunda 8 oda, bir banyo, elektrik havagazı, terkos suyu, bir kuyu, 1800 arşın meyvalı bahçe, odalar Kalamış, Çamlıca, Fenerbahçeyi görür. Fevkalâde manzarayı havi. Almak istiyenlerin Servisimize müracaatları.

SATILIK EV

57 — Tarabyada, denize nazır, iskeleden beş dakika, kâmilen kârgir, 12 odalı ve bahçeli bir ev pek çok ucuz fiyatla satılıktır. Arzu edenlerin Servisimize müracatları.

DEVREN KİRALIK VEYA SATILIK KAHVE

58 — Beyoğlu İstiklâl caddesinin en işlek yerinde 24 masa üstleri camlı ve 72 sandalyesi bulunan bir kahve kiralık veya satılıktır. Almak istiyenlerin Servisimize müracatları.

ARNAVUTKÖYÜNDE SATILIK EV

59 — Kanlıcadan Beylerbeyine kadar Boğaza nazır, iki büyük balkon, terkos, elektrik, hamam, sarnıç ve tulumba tertibatı, tahtaları geçme, kapıları mavun, camları buzlu içi dışı yağlıboya, bahçesinde her türlü ağaç ve çiçekler muşamba döşeli yedi odalı acele satılıktır. Şişli - Ayazpaşa - Taksim - Cihangir taraflarında apartımanı olanlarla değişmek ve vaziyete göre fiyat farkı vermek mümkündür. Arzu edenlerin Servisimize müracaatları.

Bunları almak veya satmak istiyenlerin ve bu işlerle alâkadar olanların Ankara caddesinde VAKIT Yurdunda VAKIT Propaganda servisine müracaatları.

Mühim kolaylıklar

Aşağıdaki hizmetlerden birine ihtiyacları olanlar.
Bir Telefon
Bir mektup
Bir Kart
Bir adam göndererek
veya bizzat gelerek servisimizle temas etmelidirler.

VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ

Okuyucularımıza hizmet olmak üzere aşağıdaki hususlarda kendilerine lâzım olacak kolaylıkları kendileri gibi düşünüp halledecek, işlerini görecektir:

1 — Mobilya, eşya vesaire satmak veya almak istiyenler,

2 — Kâtip, muhasip, hizmetçi, aşçı, işçi istiyenler ve bu hizmetlere talip olanlar.

3 — Kiralık, satılık ev, apartıman, dükkân, mağaza arayanlar. Kiralamak, kiraya vermek. Almak veya satmak istiyenler.

4 — Ders vermek veya almak istiyenler,

5 — Otomobil almak satmak veya işletmek istiyenler.

6 — Radyo almak satmak veya tamir ettirmek istiyenler.

7 — Tercüme ettirmek veya tercümeler yapmak istiyenler bu hizmetlerini kolaylıkla ve emniyetle çarçabuk görebilmeleri için (VAKIT PROPAGANDA SERVİSİ) nde bu işlerle meşgul olmak üzere ayrıca bir büro vücuda getirmiştir.

Müracaatlarda hiçbir kayıt ücreti alınmaz.

Vakit Propağanda Servisi
Vakit Yurdu Ankara Cad. İstanbul
Posta kutusu 743 Telefon 24370
Telgıraf: Propaganda Vakıt

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1. — Aşağıda çeşit ve mikdarları yazılı malzeme hizalarında gösterilen tarihlerde satın alınmak için eksiltmeye konulmuştur.

2. — Bunlara ait şartnameler paralı ve parasız olarak yalnız komisyondan alınabilir,

3. — Eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamede yazılı vesika ve teminatlı mektuplarını vaktinde komisyona teslim etmiş bulunmaları.

A. — Eşya Cinsi	Mikdarı	Tahmin Bedeli	İlk Teminat	Şartname bedeli	İhale tarihi
Kundura köselesi	76,000 Kilo	121,600 Lira	7330 Lira	00	12-7-937 Pazartesi Saat 10
Vaketa	5,000 Kilo	10,000 Lira	750 Lira	00	„ „ „
Sarı Vaketa	50,000 Kilo	100,000 Lira	6250 Lira	00	„ „ „
Yekûn		231,600	12830	1159 Kr.	
Bu üç çeşit şartnamesi bir malzeme toptan veya çeşitler ayrı ayrı en az fiyat teklif edene verilecektir.					
B. — Başlıklı Nöbetçi muşambası.	3,000 Tane	25,500 Lira	1912,50 Lira	128 Kr.	13-7-937 Salı Saat 10

(1690) (3584)

SATILK ARSALAR

Maltepe istasyonuna beş dakika mesafede Kuruçeşmede içinde tatlı kuyu suyunu havi iki buçuk dönüm arazi satılıktır. Tafsilât için Kadıköy - Yeldeğirmeni Kahve sokağında 13 numaralı haneye müracaat.

§ Büyük Çamlıcada Millet bahçesi karşısında tramvay yolu üzerinde dört buçuk dönüm arazi satılıktır. Tafsilât almak için (Kadıköy - Yeldeğirmeni Kahve sokağında 13 numaralı haneye müracaat.

§ Küçük Çamlıcada Çilehane civarında merhum Serasker Rıza Paşa arazisine muttasıl içinde tatlı su kuyusunu havi dokuz dönüm arazi satılıktır. Tafsilât almak için (Kadıköy - Yeldeğirmeni Kahve sokağında 13 numaralı haneye müracaat.

İLÂN

İstanbul 2 ci İcra Memurluğundan:

Paraya çevrilmesine karar verilen 4 adet sağmal Kırım inekleri 13.7.937 tarihine düşen Salı günü Topkapı civarı Şehremininde Saray meydanı Pazar mahallinde saat 15 den itibaren 1 ci açık artırması yapılacağı ve taliplerin ismi geçen yerde bulunacak memuruna müracaat edilmesi ilân olunur.

(V. No. 22539)

Istanbul Defterdarlığından:

Cins ve mevkii		Senelik kirası Lira	Kira müddeti
Balıkpazarında Ahıçelebi mahallesinin bul Balıkhanesi müştemilâtından soğuk No. lı beş katlı kâgir bina	Lüleci sokağında İstanbul hava deposu denilen 19	1200	3 yıl
Beşiktaş Çırağan caddesinde Kabataş lisesi karşısında set üstünde 103 No. lı kâgir iki odalı ve bahçeli ev:		48	2 „
Azapkapıda Hacıâma mahallesinin Yenikapı caddesinde üstünde odası bulunan 2 No.. lı dükkân:		96	2 „
Aynı yerde üstünde odası bulunan 16	No. lı dükkân:	48	2 „
Aynı yerde üstünde odası bulunan 18,20	No. lı dükkân	66	2 „

Yukarda cins ve mevkileri yazılı emlâk hizalarındaki kira ve müddetler üzerinden açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek istiyenlerin 22/7/937 perşembe günü saat on dörtte yükzde 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.)

(3978)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

3.üncü keşide 11 Temmuz 937 dedir.

Büyük ikramiye: 45.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DIKKAT:

Bilet alan herkes 7 Temmuz 1937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

Kumbara biri

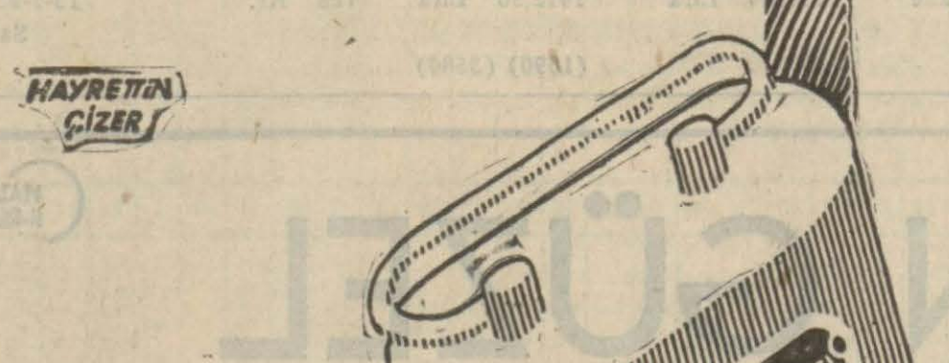

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

TEMMUZ AYI
ÇEŞİTLERİMİZ

PİJAMALAR
3.90 Liradan itibaren

ŞAPKALAR
2.50 Liradan itibaren

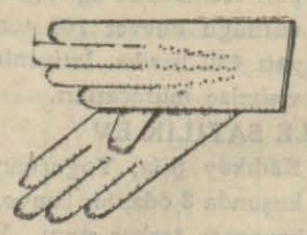

ELDİVENLER
2 Liradan itibaren

ÇORAPLAR
28 kuruştan itibaren

YERLİ MALLAR
PAZARLARI

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1 — Bir çiftin yirmi altı kuruş kıymet biçilen vasıflarına ve örneğine uygun 112516 çift iplik çorap 27/7/937 salı günü saat onda kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Buna ait şartname 146 kuruş karşılığında komisyondan alınabilir

3 — Eksiltmesine girmek istiyenlerin 2194 lira 6 kuruşluk teminat mektubu veya sandık makbuzu ve şarnamede yazılı vesikalı teklif mektubunun en geç belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. "1968„ "4032„

İLÂN

İstanbul Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Merhun olup mahkemece satılmasına karar verilmiş olan kısmen asarıatikadan madud büyük ve küçük 131 parça muhtelifülcins halı, kilim ve seccade açık arttırma suretile 13.7.937 salı saat 15 den itibaren ve kabil olmadığı takdirde anı takib edecek günlerde ve ayni saatlerde Mahmutpaşada Büyük Abud Efendi hanında 30 No. lu mağazada satılacağından talib olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

(V. No. 22540)

ZAYİ

921 numaralı bisiklet plâkamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

İsmail

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 Krş.
6 aylık	475	820 Krş.
Yıllık	900	1600 Krş.

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

Sahibi: Asım Us
Neşriyat Direktörü: R. A. Sevengil

Yüksek öğretmen okulu satınalma komisyonu başkanlığından:

Erzakın cinsi	Çok Kilo	Az Kilo	İlk teminat Lira	K.	Tahmin edilen fiat Kuruş	S.	Tarih	Gün	Saat	Eksiltme şekli
Ekmek	17000	14000	138	00	10	75	22/7/937	Perşembe	14	Açık eksiltme
Et (Dağlıç ve kıvırcık)	6000	5000	200	25	44	50	„	„	„	„
Et (kuzu)	2000	1500	66	75	44	50	„	„	„	„
Et (Sığır)	1000	750	23	25	31	00	„	„	„	„
Pirinç (Antalya)	2500	2000	31	88	17	00	„	„	„	„
Tuz	600	500	2	03	4	50	„	„	„	„
Kuru fasulya	800	700	7	20	12	00	„	„	„	„
Nohut	300	200	2	48	11	00	„	„	„	„
Kuru barbunye fasulye	400	300	3	15	10	50	„	„	„	„
Kırmızı mercimek	150	100	1	07	9	50	„	„	„	„
Siyah mercimek	75	50		62	11	00	„	„	„	„
Yumurta	20000 adet	17000 A.	18	75	1	25	„	„	„	„
Şeker	3400	2900	66	30	26	00	„	„	„	„
Beyaz peynir	1000	750	24	00	23	00	„	„	„	„
Kaşar peyniri	400	250	15	00	50	00	„	„	„	„
Un	1600	1400	16	80	14	00	23/7/937	Cuma	14	Açık eksiltme
Makarna	700	500	12	08	23	00	„	„	„	„
Şehriye	75	50	1	30	23	00	„	„	„	„
İrmik	200	150	2	25	15	00	„	„	„	„
Odun	225 Çeki	200 çeki	47	25	280	00	„	„	„	„
Mangal kömürü	2500	2000	6	57	3	50	„	„	„	„
Kıriple kömürü	60 Ton	50 Ton	67	50	1500	00	„	„	„	„
Çekirdeksiz üzüm	600	500	8	10	18		„	„	„	„
Ceviziçi	250	200	6	57	35		„	„	„	„
Kuru erik	250	200	7	50	40		„	„	„	„
Kuru kayısı	150	100	6	19	55		„	„	„	„
Çam fıstık	50	40	2	25	60		„	„	„	„
Kuş üzümü	30	25		41	18		„	„	„	„
Fındık içi	200	150	10	50	70		„	„	„	„
Bademiçi	15	10	1	35	120		„	„	„	„
Kuru incir	100	50	1	13	15		„	„	„	„

Yüksek Öğretmen okulunun Mayıs 937 nihayetine kadar ihtiyacı olan ve yukarda nevi ve miktarı yazılı yiyecek ve yakacak miktarları eksiltme şartnamelerine göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu yiyecek ve yakacağın ne suretle eksiltmeye konulduğu ve eksiltmenin hangi gün ve saatte yapılacağı ve bunlara ait ilk teminat miktarları da yanlarında yazılmıştır.

Eksiltme İstanbulda eski düyunu umumiye binası içinde Yüksek mektepler muhasipliği binasında toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Eksiltmeye gireceklerin 937 yılı ticaret odasından ve vekâleten hareket edenlerin noterlikten alacakları vesikaları ibraz etmeleri mecburidir. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evvel teminatlarını Yüksek mektepler muhasipliği veznesine yatırmaları ve şartnameyi görmek üzere Beyazıtta Üniversite arkasındaki Yüksek Öğretmen okulu direktörlüğüne başvurmaları ilân olunur.